

„Tėvynė“ Savaitinis laikraštis
 Leidžiama kas Pėtynė
 Susivienijimė Lietuvių Amerikoje
 V. K. Račkaukas, Redaktorius (Editor)
 P. R. MERATA METAMS
 Savienyose Valstijose \$1.00
 Kitose Viespatijose \$1.50
 „TĖVYNĖ“
 307 W. 30th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

The Lithuanian Weekly, "Tėvynė"
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
 A. B. Strimaitis, Sec'y & Business Mgr.
 YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.00
 To Foreign Countries \$1.50
 "TĖVYNĖ"
 307 W. 30th Str., New York, N. Y.

№ 11

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

NEW YORK, KOVO (MARCH) 14, 1919 m.

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917 Authorized on June 27, 1918.

Vol. X

Pranešimas iš Washingtono

(Gauta 7 d. kovo, 1919. „Tėv.“ Red.)

Nors Lietuvos priešai atkartotinai ant Lietuvos užpuolė, nors jie griežėsi įvairiausių priemonių Lietuvos pavergti, vienok jie ne tik savo tikslo neatsiekia, bet tos jų pastangos plačiaus lietuviams akis atidaro ir paskatina prie smarkesnio darbavimosi dėl Lietuvos laisvės. Kaip matom pasekmės yra priešingos, negu Lietuvos priešai tikėjosi: Lietuvos gyventojai priėjo prie supratimo, kad tikta vienybėje yra galybė ir, nors tuo laiku prašalin savitarpinius nesupratimus, griežėsi prie atstatymo Lietuvos valstijos. Lietuvos kariuomenė jau baigia vyti lauk bolševikus iš Lietuvos, o lenkams kietai suspausta kumštį parodė.

Sprendžiant iš vėliausių pranešimų, matyt, kad jau vidutinė tvarka pusėtinai įvykdinta. Isteigtas Valstybinis bankas, kuris jau spėjo sudaryti 100.000.000 markių (skaitant vokiškais pinigais) kapitalo. Pačtas jau pilnai sutvarkytas ir veikia visuose Lietuvos kraštuose. Leidžiama Lietuvos pinigai, nors šiuo tarpu jų kursas pusėtinai nupuolęs. Lietuvos gyventojai apsidėjo mokesčiais, kad tokiu budu pagelbėjus valdžiai pasekmingiau šalį sutvarkyti ir ją nuo priešų apginti, atsakančiai apžiūrėti kariuomenę užlaikant. Lietuvos kariuomenė organizuojama vien iš parinktųjų. Norinti kariuomenėn pastoti privalo parupinti paliudijimą nuo žymios upatos, kad jisai yra doras, blaivas ir geras tėvynainis. Lietuvos valdžia moka algas savo kareiviams, po šimtą markių ir mėnesį. Kurie kareiviai turi šeimynas, tiems dar pridedama po penkiasdešimt markių ir mėnesį šeimynai užlaikyti. Kaip matom, Lietuvos kariuomenė yra gerai organizuojama, gerai aprūpinama, todėl ir ne stebėtina, kad taip puikiai sekasi vyti lauk iš Lietuvos užpuolikus.

Zemiaus paduodame Prusų lietuvių laišką į Lietuvos Tarybą, kurio kopiją tik ką gavome. Nors yra pusėtinai suvėlinta vis vien spaudon ji paduodame, nes yra svarbus dokumentas begalo svarbaus ir pažymėtino nuo tikio Lietuvos istorijoje ir kaip su tokiu visuomenė privalo gerai susipažinti. (Vertimas iš Vokiško teksto):

Lapkr. 16, 1918.
 Lietuvos Tarybos,
 Antanui Smetonai,
 Vilniuje.
 Tilžėje šiandien

tapo įsteigta Prusų Lietuvos „Tautinė Taryba“, kurios pirmininku yra Dr. Gaigalaitis. Valdyba toliaus susideda iš Viktoro Gailiaus, Erdmano, Simonaičio ir Jono Vanagaičio.

Didžiausias tikslas yra prisijungimas Prusų Lietuvos prie Didžiosios Lietuvos.

Kaip tik aplinkybės leis, mes lauksime paramos nuo Valstijos Vilniaus Tarybos. Tuom tarpu mums būtų labai svarbu žinoti, kaip į šį skyrimąsi Prusų Lietuvos žiuri Wilsonas, Anglija ir Francija.

Su didžiais linkėjimais (pasirašė)

V. Gailius, Erdmann, Simonat ir Vanagaičiai.

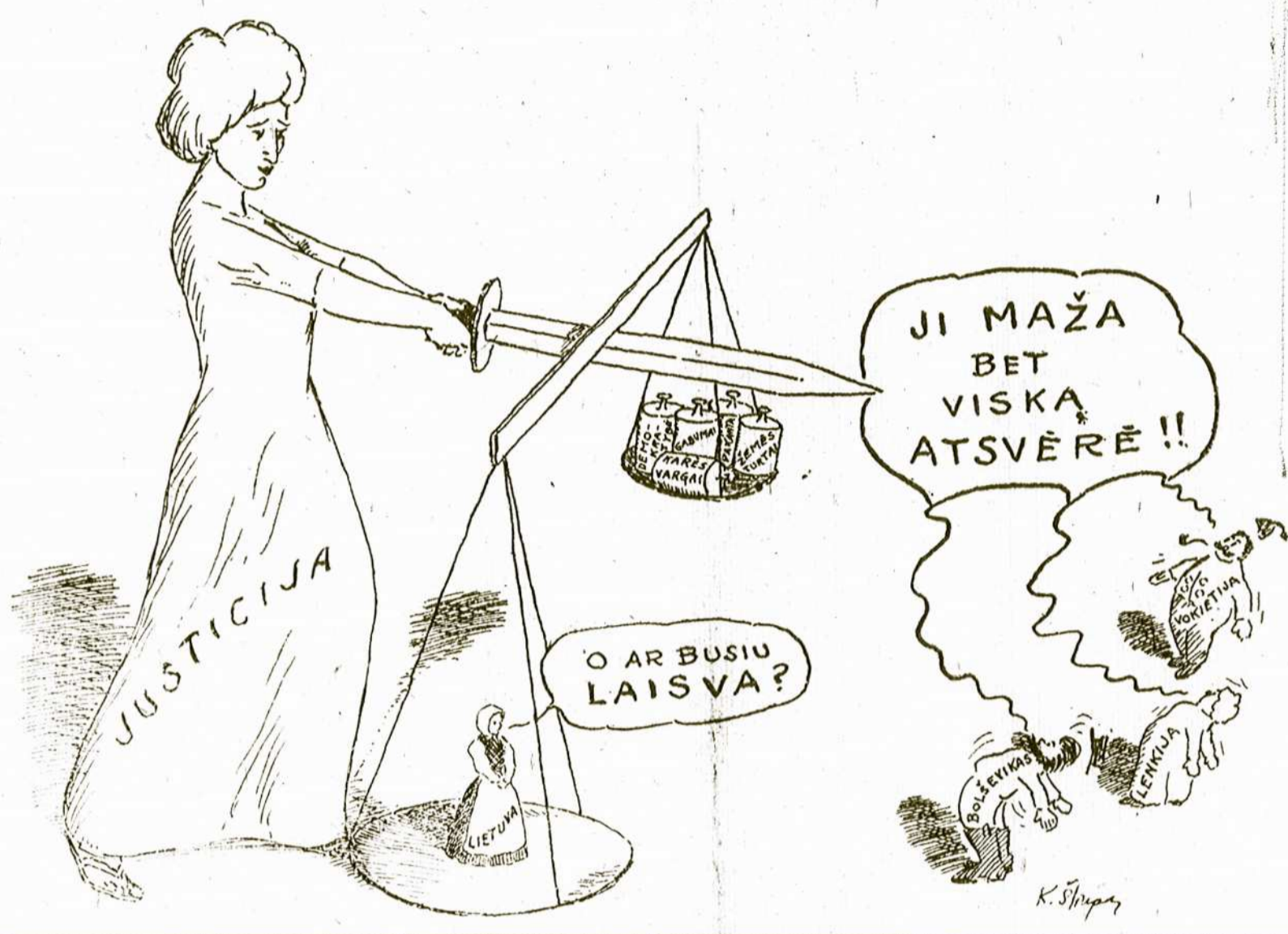
Sekantis yra laiškas nuo p. Klimo, Lietuvos Valstijos Tarybos nario, kuris dabar randasi Šveicarijoje ir važiuoja Francijon, nes yra išrinktu dalyvauti taikos konferencijoje.

„Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomajam Komitetui Pirmininkui,

p. T. Naruševičiui, Washingtone.

„Labai man malonu gauti progos po tiek metų Tamstai parašyti keletą žodžių dėl bendrų mūsų reikalų. Dabar aš esu Berne ir laukiu leidimo įvažiuoti Paryžių, kur drauge su užsienio reikalų ministru prof. Valdemaru ir p. Galvanausku esame Lietuvos valdžios igalioti ginti prieš taikos konferenciją Lietuvos nepriklausomybę ir jos interesus. Skurdu tik darosi, kad ne visi lietuviai šiuo momentu moka suprasti mūsų istorinės valandos svarbą ir rimtumą ir vietoj bendrų reikalų ima leisti į asmenines painiavas. Panašius dalykus deja mes turime ir dabar Paryžiuje. Amerikiečių Tarybos visos Lietuvos visuomenės vardu prašėčiau todėl, kad jie rimtai žiūrėdami į valandos rimtumą, augščiau atsistotų už atskirų asmenų santykius ir per juos visi kaip vienas remtų mūsų bendrą bylą nepriklausomybei su Vilniaus sostine auginti. Nes tai galima tik dabar arba niekad.“

„Berne mes turime dabar įsteigę spaudos biurą, kurs turi platinti po spaudą tikras teisingas žinias apie Lietuvos kūriamąjį darbą. Todėl prašome jums vadintis mūsų reikalui. Mūsų žinios eina daugiausia Šveicarijos agentūros firma (as. L. P. B.). Senasis Lozano informacinis biuras, jei dar nelikdavosi, palieka visai privatinė įstaiga, kuri neturi ryšių nei su valdžia nei Taryba Lietuvoje. Mes nenorime šalinti žmonių nuo bendro darbo, jeigu jie moka ir pasižadėję tikrai pildo kas yra mūsų valdžios nurodoma ir kas dera bendriems valstybės tiks-

lams; bet mes negalime suvaldyti dažnai atskirų žmonių, kurie per daug saviškai žiuri į savo darbą ir nekarta kenkia bendram reikalui. Tai yra tikra bėda. Bet mes esame tikri, kad platesnioms lietuvių masėms remiant dabartinę Lietuvos valdžią ir josios organus, mums turi pasisekti sudaryti vieną atsakomą bendrą frontą, kuris iš priešų apgintų Lietuvos nepriklausomybę.

„Atsirašau, kad umai sužinojėms apie progą parašyti Tamstai laišką, nesuskubau daugiau painformuoti apie stovį. Lauksiu kitos laimingesnės progos.“

Skaitant p. Klimo laišką matyt, kad tai rašė Lietuvos sunus, kuriam tėvynės likimas už vis labiausia rūpi. Ypač jo laiškas turėtų atidaryti ausis ir akis Amerikos lietuviams socialistams, nes p. Klimas yra vienas iš žymesnių socialdemokratų partijos vadų.

Liet. Inform. Biuras.

VISOKIOS ŽINIOS

AMERIKONŲ SPAUDA APIE LIETUVIUS.

„The Evening Post“, vienas iš įtekmingų New Yorko dienraščių, su kuriuomi skaitosi net Washingtonas, 24 d. vasario įdėjo ilgą straipsnį — net pusantros špaltos, kuriame plačiai aprašoma apie Lietuvos ekonominį padėjimą. Šitas rimtas ir begalo naudingas straipsnis pateko Post'ant per pasidarbavimą p. V. Jankaus.

Šitame straipsnyje plačiai aprašoma apie Lietuvos naturalius turtus — gijas, ežerus ir tt. Taipgi aprašoma apie ukininkystę, gyvulių, ir paukščių auginimą, apie linų išdirbystę ir tt. Kalbama apie transportaciją ir užbaigoje užreiškiama sekančiai:

„Visokiai komunikacijai labai parankiai gali patarnauti Libavo, Klaipėdos ir net Vindavo ir Rygos priekplaukos, visiškai nejudinus

Vokietijos teritorijos. Nevaldyti dažnai atskirų žmonių, kurie per daug saviškai žiuri į savo darbą ir nekarta kenkia bendram reikalui. Tai yra tikra bėda. Bet mes esame tikri, kad platesnioms lietuvių masėms remiant dabartinę Lietuvos valdžią ir josios organus, mums turi pasisekti sudaryti vieną atsakomą bendrą frontą, kuris iš priešų apgintų Lietuvos nepriklausomybę.“

Vokietijos teritorijos. Nevaldyti dažnai atskirų žmonių, kurie per daug saviškai žiuri į savo darbą ir nekarta kenkia bendram reikalui. Tai yra tikra bėda. Bet mes esame tikri, kad platesnioms lietuvių masėms remiant dabartinę Lietuvos valdžią ir josios organus, mums turi pasisekti sudaryti vieną atsakomą bendrą frontą, kuris iš priešų apgintų Lietuvos nepriklausomybę.“

Vasarie 25 d. pranešama iš Yaršavos, jog garsiąją Šv. Jono bažnyčią Vilniuje bolševikai pavertė į teatrą. Šita bažnyčia buvo pradėta statyti 1388 metais.

HINDENBURGO PRANAŠYSTĖS.

Hindenburgas kalbėdamas apie bolševizmo plėtojimąsi užreiškė: „Pasitikiama Lenkų ir Aliantų, buk Lenkams pavyks užvaldyti rytus, esančius Vokiečių globoje. Tačiau aš žinau Lenkus, ir todėl rytinės šalys prigulės mums, arba bolševikams.“

NERAMUMAI VOKIETIJOJE.

Pranešama, jog visoje Vokietijoje eina didelis bruzdėjimas. Visur siaučia streikai ir sukilimai. Viename tik Berlyne yra apie 200.000 bedarbių. Vokietijai taipgi frėsia galutinai betvarkė, nes spartakai deda visas pastangas, kad privesti visą Vokietiją prie kontra-revoliucijos. Vasario 27 d. streikieriai išardė geležinkelį tarpe Berlyno ir Weimaro ir tuo budu pertraukė komunikaciją tarpe Berlyno ir Weimaro, kur Vokietijos tautinis seimas

yra susirinkęs. Taipgi iš kitos pusės „darbuojasi“ imperialistai, kad sugrąžinti Vokietijoje monarchiją ir net Kaizerį užtūpdyti ant sosto. Taigi tvarkos ardytojų yra užtekstinai visomis pusėmis ir todėl dabartinė valdžia deda visas pastangas, kad palaikyti nors kokią tvarką.

PERTRAUKTA TARYBOS SU VOKIETIJA.

Pertraukta nusiginclavimo tarybos, buvusios Spa'joj tarpe Vokietijos ir Aliantų atstovų. Vokiečiai atsisakė atiduoti Aliantams savo prekybinį laivyną. Vokiečiai tik tuomet sutinką atiduoti laivyną, jei Aliantai užtikrinsią Vokietijai pristatyti 2.500.000 tonų maisto, iki sekančiam javų užauginimui.

Aliantai sutiko pasidalinti atiduotus Vokietijos karės laivus, tačiau Anglija ir Suv. Valstijos sutartinai mato reikalą paskandinti jiems prigulėnįją dalį Vokietijos laivų.

ALIIANTAI UŽIMS BERLINĄ.

Sužinota iš labai ištikimų šaltinių, jog Aliantai rengiasi užimti Berliną apie gegužės mėnesį ir taipgi aliantų kariuomenė užlaikys tvarką visoje Vokietijoje. Šitas buk yra pažymėta galutinuose Vokietijos nusiginclavimo sutartyse.

AUSTRIJA SUSIVIENIJA SU VOKIETIJA.

Austrijos tautinio seimo konstitucijinė komisija priėmė valdžios paduotą pasiulijimą, kuriuo apšaukiama Vokiškoji-Austrija demokratiška respublika ir neatskiriama dalimi Vokietijos respublikos. Šis klausimas priimta vienbalsiai.

BERLINO DARBININKAI REIKALAUJA BAUSMĖS.

Pranešama, jog Berlyno darbininkai reikalauja, kad dabartinė valdžia nubaustų buvusį kaizerį, field-maršalą von Hindenburgą ir generolą Ludendorffą.

AMERIKOS KARIUOMENĖJE.

Generolas March praneša, jog Amerikos kariuomenės dalyvavo mušiuose prieš Vokiečius išviso 1.390.000.

Sulig paskutinio apskaitavimo Federalės Tarybos, pasirodė, jog yra 100.000 nesugalėjusių Amerikos kareivių, iš priežasties šios karės. Iš šito skaitliaus apie 80.000 galės sugrįžti prie savo seno užsiėmimo, o likusie 20.000 reikės mokinti tokių užsiėmimų, kokiems jie yra tinkami sulig dabartinio padėjimo.

Laikė pereitų metų 6.000 amerikonių, esančių Francijoje, apsidė su francuzėmis. Beveik visos jaunamartės yra kaimietės arba samdininkės miestų įstaigų.

Statistikos, surinktos karės Departamento, porodo, jog nuo pradžios įstojimo Suv. Valst. į karę, Amerikos kariuomenėje papildyta 339 saužudystės. Iš jų 193 atsitiko Amerikoje, o 146 užjuryje.

Kalbėk su juom žirnių prisivalgęs, akmenų antį prisikrovęs.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės Kampelis

(Apskelbimas).
 A. Valdemaras gina Lietuvos reikalus.

Anglų laikraščiai kovo 4 d. paskelbė žinią, kad Augustinas Valdemaras, lietuvių delegacijos vadas Taikos Konferencijon, vedė ginčus su rusų ambasadorium Maklakovu Paryžiuje dėl Lietuvos ateities. Iš to matyti, kad Lietuvos klausimas Taikos Konferencijoje jau pradėdamas rengti prie svarstymų. Musų parjėms dabar parodyti kuo daugiausiai savo tėvynei pasišventimo ir pasiuokavimo, kad savo išgalėmis paremti Lietuvos valdžios pastangas prie atstatymo darbo.

Nauja kariuomenė gynnimui Lietuvos laisvės.

Vokiečiai apleidžia Lietuvą. Bolševikai jau aprimo prieš Lietuvos rubežius.

Atėjo žinios, kad lietuviai, gynnimuisi nuo plėšikų, yra jau sudarę kariuomenę dvylikos tukstančių kareivių, pilnai apginkluotų. Vokiečiams išsikraustant iš Kauno lietuvių armija tuoj užėmė miestą. Bolševikai, pastumėti tolyn, prašė lietuvių, kad pertraukti mušį, bet lietuviai atsisakė paliauti kariaut, kol Lietuva nebūna paliuosuota visiškai. Vėlesnės žinios skelbia, kad bolševikai aprimo prie Lietuvos sienos.

Lietuviai kantriai ir rimtai veikia.

Lietuvos klausimas neužilgo bus išrištas. Ikišiol Lietuvos veikėjai darbavosi labai atsargiai ir talkininkams patenkinančiai. Jie pastatė rimtus reikalavimus, pasitenkina tik etnografinė Lietuva ir jungiasis teisingais budais su tomis tautomis, kurios pačios išreiškia norą jungties. Kitų tautų žmonėms (žydams, baltgudžiams) suteikiama valdžioje vietos. Lietuviai, besiorganizuodami savo šalyje, moka ginties nuo užpludimų svetimų gavalų su tikslu pavergimo. Savo rimtu veikimu lietuviai pri-

vertė lenkus keisti savo taktiką link Lietuvos ir pripažinti Lietuviių tautą kaip atskirą tautą (Dmowski kalba Paryžiuje, vasario 18 d., 1919 m.) ir siulyti Lietuvai autonomiją.

Amerikos lietuviams reikia mokinties nuo Europos lietuvių.

Europoje lietuviai savo tautos reikaluose veikia visi bendrai, visos partijos sutartyje. Amerikos lietuvi: dar to nemoka, tad jiems reikia mokinties nuo Europos lietuvių. Vienok pradėdama jau ir žia tvarkyties. Nuo įsteigimo LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS pradėta veikti visų trijų srovių bendrai. Tik viena Lietuvos Atstatymo Bendrovė yra bendra lietuvių įstaiga, besirūpinanti Lietuvos atstatymu. Tik blogos valios ir nedorų palinkimų žmonės gali išdrįst tokį bendrą darbą ardyti.

Dabar užmezgame tamprius ryšius su Lietuva.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė, pasiūsdama savo atstovus į Lietuvą, užmezga ryšius su Lietuva ir jau Lietuvoje pradeda darbą. Bet Lietuvai reikia didelės piniginės pagalbos. Mes, Amerikos lietuvi, tuojau turime tokią pagalbą sudaryti, pradėdami susinėsti su Lietuva.

Tuoj reikia miliono dolarių.

Lietuvos atstatymo darbai tuojau reikia miliono dolarių ant pradžios. Sudėkime tuos pinigus greitai, stodami į Lietuvos Atstatymo Bendrovę!

Įstojimas (šėras) tik 50 dolarių, bet galima pirkti šėrų ir daugiau po \$10 kiek vieną. Kas jau esate pirkę, tai pirktė daugiau, o taipgi prikalbinkite kitus tuojau pirkti.

Liet. Atst. Bendrovė.
 Adresas:
 Lithuanian Development Corporation,
 320 — 5th Ave.,
 New York, N. Y.

PRANEŠIMAS IŠ WASHINGTONO

Taikos konferencijai tešianties ir įvairių tautų klausimams aiškėjant. Lietuvos ateitis ir-gi kaskart geriau aiškėja. Iš užrubežinių presos pranešimų matos, kad Lenkai dar tebe naudoja visokių priemonių Lietuvos paglemžimui, Lenkų kariuomenė tebesiveržia Lietuvon po priedanga ją nuo Bolševikų ginti, nežiurint to, kad taikos konferencija persergėjo nuo svetimų, teritorijų užėmimo. Žemiaus paduodame laiškus pp. Pakšto ir Mastausko, kurie gerokai nušviečia, kaip Anglijoje ir Francijoje žiurima į Lietuvos klausimą, suprantama tas yra dėlei Lenkų diplomatinio intrigu.

p. Pakštas rašo: „Lietuvių Informacijos Biuras Lauzannoje užsidarys nuo sausio 24 d. Vieton jo atsidarys Lietuvos valdiškas Biuras Berne, Šveicarų sostinėje. Jame dirbs Valstijos skirti žmonės. Kun. Dobužis ir aš ir-gi esame užprašyti tame Biure darbuotis.

Kun. Dobužis bandė gauti pasportą Paryžium. Francijos atstovai pasakė, kad jiems neparanku lietuvius Paryžium leisti; vėliau bandė važiuoti Londonan — Anglai sako, jog Londone nieko svarbaus dabar nėra, girdi, važiuok į Paryžių.

Rimti žmonės mums praneša, jog Francijon važiuojant lietuvius turi pasirašyti, kad jis neagituos prieš sutvėrimą Didžios Lenkijos, tada Lenkai jį leidžia Paryžium.

Francijos ir Anglijos užsilaikymas visai neaiškus buvo. Tik Prezidentui Wilsonui Francijon pribuvus, Francuzai aiškiau pasisako nesutinką su Wilsono 14 punktu. Aiškinama, kad Anglijai netinka jūrų liuosybė, o abiem (Anglijai ir Francijai, Lenkų įkalbėta) netinka mažųjų tautų (ypač Lietuvos) neprigulmybė. Suprantama, jie jau sotys, tad alkanų kalbos nebesupranta.

Iš patikėtinų šaltinių patiriame, kad Anglija ir Francija turi projektą Lietuvą prie Lenkijos prijungti. Finansinis ir ekonominis gyvenimas turėtų būti bendrai tvarkomas. Kaip suprantame, tas užtikrintų Lenkų aristokratinį viešpatavimą Lietuvoje. Armija turėtų būti viena, kad lietuviai neturėtų spėkos maišto prieš savo prispaudėjus pakelti.

Duok Dieve, kad ši liudna žinia būtų neteisinga, bet visi apsiereiskimai politikos gyvenime ją kaip tik patvirtina ir visą Lietuvišką kraują šaukia kryžiaus karėn už Šventos mūsų žemės liuosybę.

Prieš lenkų imperialistiškus apetitus jau dabar lietuviai amerikiečiai privalo kovon stoti, ir tai visi pradėdant katalikais, baigiant socialistais. Juk visiems lygus pavojus. Lenkai-katalikai išpažįsta „lenkišką tikėjimą“, kurin norės ir Lietuvą „atversti“. Lenkai-socialistai — vien dėl mados, nes socializmas yra madoje — diduma Lenkų tautos vadų buvo ir bus au-

tokratiai ir šovinstai, žodžiu endekai. Prijungus prie Lenkijos šviesesnė ir pažangesnė Lietuva, priešlenkiška revoliucija Lietuvoje nepasibaigs. Laisvi Lietuvos piliečiai jau dabar turi pradėti kovą spaudoje ir nuo estrados prieš gresiantį lenkišką pavojų. Privalo mūsų visuomenei žinoti, kad Lenkijos arastiesia savo sparnus ne vien ant Lietuvos, bet ir ant Latvijos, Baltgudijos, dalies Ukrainos ir Čechijos.

Lietuviai Amerikiečiai, kol dar nevēlu, turi atidaryti pasauliui akis ir parodyti, kur baigiasi Lenkijos rybos. Lenkų aristokratai įkalbėjo Vakarų Europai, mažai apie Rytus nusimančiai, kad Lietuva ir Lenkija viena nedalinama.

Budus veikimo jau patįs Amerikos Lietuviai pasirinks. Tik reikia šventan liuosybės darban pasaukti visus lietuvius: pirkliai, pramonininkai, kunigai, laikraštinkai, minos, oratoriai ir kasyklų darbininkai, visi ir visur, protu ir pinigais, privalo susijungti vienon galingon audron ir nušluoti Tautos pavojų.

Vyrai, nesivėlinkime. Dabar kulturingu budu daug dar galima padaryti, o jei susivėlinsime, tai daug kraujo turėsime pralieti, kol prabočių šaleč iš vergijos išvaduosime.

Lietuviai, mūsų kaulais paspringo dvigalvis Rusijos aras, pasprings ir Lenkijos ponai.

Piliečiai! Lietuva mūsų šaukia civilizacijos ir liuosybės darban. Eikime jos gelbėti drąsa, pasišventimui ir neišsemiamą išsverme!

Sekantis yra tik ką gautas laiškas nuo p. Mastausko:

January 30, 1919.

Enclosed you will find a couple of papers from Lithuania. We are waiting daily for additions to our group. To date only four men have arrived from Lithuania. Others have been reported on their way for some time, but they have not arrived.

At least two more men should come from the States. Send a request to the President, reminding him of the sympathy that he expressed for our cause the 3rd of last May. Mention the fact that you want to see your people represented at the peace conference. Make it good and strong. Draw it up in such form so that it can be given to the press. If a place should be assigned to us by the time you get this then you will know, because I will cable you.

What do you think of an alliance — a defensive alliance — with Poland? That does not mean Union. The French are insisting that we get together. I want to be guided by your judgement. In my opinion an alliance could be formed, on condition that our independence be recognized, and territorial guarantees are given or made by Poland. The question will

have to be decided by us in a short time and I want your opinion soon.

I have resigned from the Committee the seventh of this month. Therefore I will expect that a reasonable amount will be set aside for me as salary. The money can be deposited in the American Security and Trust Company, Washington, D. C. It should be a reasonable amount. Otherwise I will not be able to afford to remain.

Virš tilpusieji laiška gerokai parodo mums, ką mes turime prieš save, parodo, ką mes turėsime pergalėti, kol Lietuvai laisvė pasieksime. Šis pranešimas turėtų kiekvieną lietuvį paskatinti prie smarkesnio darbamovo si dėl Lietuvos laisvės.

Parvažiavus Prezidentui Wilsonui galėsime naujus budus panaudoti Lietuvos reikalų pirmyn pastumėjimui. Tarybų Pild. Komitetas dėjo pastangas, kad gavus audienciją par Prezidentą ir dar kartą jam Lietuvos reikalus perstatyti. Parupinta keletas memorandumų ir interkta Kongresui ir tam tikriems departamentams.

Pastaromis dienomis suplaukė Pild. Komitetan daug įvairių rezoliucijų, priimtų draugijų posėdžiuose ir mass-mitinguose. Visos tos rezoliucijos liko sutarkytos ir interktos tiems, kam buvo adresuotos. Nekurie senatoriai ir kongresmanai pridavė svarbos rezoliucijoms, kurias išnešė lietuviai kareiviai, prašydami Lietuvai pagalbos ir pavilijumui patiems važiuoti Lietuvą nuo užpuolikų ginti. Tos rezoliucijos liko Kongreso užrekorduotos.

Gauta kablegrama nuo Vilimavičiaus iš Paryžiaus, kuri skamba sekančiai: „Atvažiavęs Paryžium prof. Valdemaras paskelbė, kad Juozas Gabrys neturi įgaliojimo nei nuo Lietuvos valdžios nei nuo Tarybų taikos konferencijoje atstovauti. Alšauskas, Daujotas, Rozenbaum ir Semaška pasiūstai atgal Lietuvon. Visus susinešimus adresuoti: Valdemar, Hotel Palais d'Orsay, Paris.“

Gal kam bus neaišku, kodėl Valdemaras viršminėtus asmenis atgal Lietuvon pasiuntė. Todėl matom reikalingu pastebėti, kad minėtoji delegacija buvo siūsta ne taikos konferencijon, tik šiaip į nekurias Europos valstijas Lietuvių reikalais. O dabar, kada atvažiavo Paryžium Lietuvos atstovai su specialiais įgaliojimais Taikos Konferencijon, minėtoji delegacija su Alšausku priešakyje liko atgal Lietuvon pasiūsta.

Žemiaus paduodame tik ką gautą kablegramą nuo p. Mastausko iš Paryžiaus: „Yčas, Minister of Finance and delegate to Peace Conference, arrived. American Lithuanians allowed four members to Peace Conference by Provisional Government.“ Lietuviškai skamba: p. Yčas, Finansų Ministeris ir atstovas Taikos Konferencijon, pribuvo. Laikinoji Valdžia leido Amerikos Lietuviams turėti

keturis atstovus Taikos Konferencijoje.

Kaip matom, Lietuvos atstovybė Taikos Konferencijoje kas kartą stiprėja, su pilnais tam reikalui įgaliojimais jau randasi prof. Valdemaras ir p. Yčas, o p. Smetona ir Klimas, kaip mums pranešama, randasi Šveicarijoje. Reikia tikėtis, kad ir jie bus greitai Francijon įleisti.

Iš virš tilpusios kablegramos matom, kad Amerikos lietuviams užleidžiama keturios vietos lietuvų delegacijoje, paskirtoje Taikos Konferencijon. Iš to matom, kaip labai Lietuvos žmonės skaitosi su Amerikos lietuviais, bet vėliausieji jų žingsniai yra bereikalingi, nes Amerikos lietuviai jokių atstovybių šale Lietuvos valdžios nereikalauja ir Lietuvos laikinosios valdžios atstovais pilnai pasitiki. Paskutiniame savo suvažiavime Amerikos Lietuvių Taryba, o taipgi ir Lietuvių Tautinė Taryba, nusprendė Amerikos lietuvius atstovams duotus įgaliojimus pervesti Lietuvon Provisionali Valdžiai, nes kuomet Lietuvos valdžios atstovai, su specialiais

ingaliojimais tenai randasi, tuomet mūsų atstovų neprigulmingas veikimas tenai yra negeistinas, kitaip galėtų atrodyti, kad Amerikos lietuviai nori naują valdžią susidaryti.

Tarybų Pild. Komitetas šiandien (1 d. kovo) išsiuntė Paryžium sekančią kablegramą: Valdemar, Hotel Palais D'Orsay, Paris.

Provisional Government in Lithuania is asked by both councils to take under its authority all our delegates as we have cancelled their power to act autonomously, also take all money sent by us.

Executive Committee: Žilius, Vinikas.

Lietuviškai skamba sekančiai: Abidvi Tarybos prašo laikinosios valdžios Lietuvos priimti visus mūsų atstovus po savo autoritetu. Mes atšaukėm jiems duotus įgaliojimus veikti neprigulmingai. Taipgi priimkite visus pinigus, kuriuos mes esam pasiuntę.

Lietuvių Informacijos Biuras.

LAISVUJU TAUTU LIIGA

Sąjungos Principai. Liiga stengsis pagilinti supratimą ir išgauti visuomenės paramos vykinti Taikos Konferencijoje Amerikos siekius ir politiką, prezidento Wilsono apibūdintą.

Ypatieji siekiai, kaip Belgijos, Serbijos, Lenkijos, Čechijos ir kitų paliuosavimas ir jų apsaugojimas nuo užpuolikų, ir pačios Amerikos saugumas priguli nuo inkunijimb visuotinių siekių, geresniės tarptautinės tvarkos, kurios kampini akmeniu turi būti Tautų Liiga.

Toji Liiga stengsis suteikti visoms tautoms didelėms ar mažoms: 1. — Saugumą: tinkamą tautinio gyvenimo apsaugą. 2. — Lygybę ekonominio progreso vystymiesi.

Kad tai atsiekus, reikalinga didelės permainos kaip dvasioje, taip ir principuose; nuo seno insigyvėnuose tarptautiškoje tvarkoje. Ikišiol pamatine mintim buvo, jog tautos saugumas ir pasisekimas priguli vien tik nuo jos pačios galybės ir turto. Ta mintis pateisindavo politikos veikėjus, kuomet jie, ką-nors paskaitė už svarbiausį dalyką tautos saugumui, didino tautos galybę ir turta, butinai reikalaujant strategišką rubežių, žemių su žaliąja medžiaga, išėjimo prie marių, nežiurint net, kad toks jų pasielgimas ardytų kitų tautų saugumą ir pasisekimą. Kiekvienoje sistemoje, kur apsigynimas guli vienutės viršijančioj spėkoje, vienos tautos saugumas, pastato kitą pavojum ir visuomet verčia siekti stiprybės ir žemių užgriebimo. Tuo gimdo pavojų ramybei ir teisybei.

Tokioje lenktyniavimo, bet ne koooperacijos sistemoje mažosios tautos negalėtų gyventi. Aišku, jog

Belgai, Pietų Slavai, Lenkai, Čecho-Slovakai ar kiti negalėtų išsilaikyti, jei jie turėtų remtis vien tik savo galybe. Turi būti koks nors tarptautiškas susipratimas. Kad užlaikyti tautą čielybėje reikia kiek nors tarptautiško.

Užtikrinimas ir teisių apsauga kiekvieno nario prigulės nuo Liigos tvirtumo, pasižadėjusios sutartinai remti tarptautinę tvarką, užtikrinant teisingą elgimosi su visais. Tai yra Tautų Liigos pamatinis principas.

Pirmas Tautų Liigos darbas yra suprasti, kaip visas turėtų būti sutarkyta, kokie tarptautiniai įstatai užtikrintų teises visiems; kaip senieji tarptautiniai įstatai turėtų būti pertaisyti, kad tai atsiekus. Visam svietui tur rūpėti, kad kiekviena tauta gautų progos augti ekonomiškai, nekludant kitų tautų panašiam augimui. To tikslo atsiekimas priguli nuo plėtojimos laisvos savytarpės vertelgystės ir iš to paeinančių ekonomiškių sutarčių. Pav., jei norima ką nors nuveikti lygybei ekonomianiam tautų augime, nustatant santykius tarp didžiųjų ir mažųjų, tvirtųjų ir silpnųjų, visiems lygiai turi būti užtikrinta sekanias:

(a) Nei viena valstija neduos kuriam nors savo kaimynui pirmenybių, kurių ji nesuteiktų to paties kitiems savo kaimynams. Tas principas turi būti pritaikintas, kaip perkant neapdirbtą medžiagą, taip ir pasileidžiant į svieto rinkas. Ekonomiškoji lygybė nereiškia muitų panaikinimą, arba atėmimą teisės neprigulmingoms valstijoms spręsti, kas geriau jų valstijai tiktų — ar laisva ar apribota pirklyba.

(b) Valstijos, turinčios sa-

vo globoje teritorijas, turi nesinaudoti taja gale, kad išgauti ypatingus palengvinimus vien tik savo piliečiams; tose teritorijose turiai turi būti pricinami lygiai visiems žmonėms, piliečiai tų tautų, kurios neturi tokių teritorijų, privalo turėti tas pačias ekonomijos progas, kaip ir piliečiai tų tautų, kurios valdo didesles imperijas. Kapitalo indėjimas ir įvairūs palengvinimai šalyse turi būti paimta į tarptautinę kontrolę.

(c) Visų vlstijų prekėms ir žmonėms turi būti lygios sąlygos naudotis transportacija tarptautinėmis upėmis, kanalais, persmaugomis ir geležinkeliais.

(d) Valstijos, neprieinančios prie vandenių, turi turėti užtikrintą priejimą prie marių, susinešant per kitas valstijas, ir naudojančias uostais.

Pirmiausias Tautų Liigos darbas savo pobūdžiui yra legislatyvis. Jo užduotim yra pakeisti sąlygas, kurios veda prie karės. Neuztenka įsteigti arbitracijos teismas arba išleisti įstatymus senais pamatais. Tai pasirodė neuztektina iš prityrimo.

Aišku, kad kiekvienas planas, suteikiantis tautai užtikrinimą ir ekonominės progos lygybę, susiaurins tautišką saualumą. Tas ir yra svarbiausias dalykas, kurį pasisekti Liigai reikės atlikti „negirdėtus darbus“, apie kuriuos kalba prezidentas Wilsonas. Valstijos, turinčios uostus, kurie yra natūraliais keliais už jų gyvenantiems žmonėms, gal manys, jog tai yra žiaurus pasikėsinimas ant jų neprigulmybės, jei jų valia ant tų uostų nėra visiškai, bet apyrbota, verčiant butinai leisti naudotis jais sveti-jantiems žmonėms, lygiomis teisėmis. Valstijos, turinčios teritorijas Afrikoje ar Azijoje, kuriose gyvena dar nevisai civilizuoti žmonės, paprastai ikišiol mosedavo, jog jos turi teisę tase teritorijose statyti savo industriją ir pirklybą pirmo-ant tų vietose. Dideli interesai susilauks konkurencijos, reikės pašvesti kiek nors tautiškos garbės, ir kaikuriuose šalyse bus pasipriešinta tų politikos srovė.

Tačiau, jei po karės valstijos bus neprileistos prie marių, jei sparčiai augantis gyventojų skaičius pasijus atstumtas nuo neapdirbtos medžiagos, butinai reikalingos jų gerovei, jei palengvinimai ir pirmenybės, kurios naudojas valstijos su priemarinėmis teritorijomis investų silpnesnes valstijas ir neparankumą, mes atnaujintume galingus akstinus citi lenktynėmis politiška spēka, kuri praicityje buvo elementu, vedančiu į karę ir pavergiančiu silpnesnes tautas. Visų tautų saugumo idealas ir progų lygybė nepasisektų. Ir Prezidentas Wilsonas ir Lordas Grey reikalauja, kad Tautų Lygos sudarymas būtų dalimi taikos derybų. Juodu užreiškė, jei ji nebus sudaryta laike tų derybų, gali

buti, jog ji visai neįsisteigs. Priežastis aiški. Jei liiga nebus politiškioji tikrenybė, kuomet prisieis apkalbėti rubežių nustatymą, jei, kaip ir senovėje, tautos turės remtis daugiau ant savo pajiegy ir išteklių, tai beabejonės, nuduodant apsi-gynimo reikala, reikalaus strategiškų rubežių ir šalių, turinčių neapdirbtos medžiagos, nežiurint tautiško mo principų. Potam nukentėjusie nuo tokio plėšimo bus priešingi Tautų Liigai, ir reikalavimas „materialio“ užtikrinimo busiančiam saugumui išsausuos bruzdėjimui, i kuriuos vėliau bus nurodoma, kaip į kliutis, dėl kurių Liiga negali pasisekti, nes žmonės jąja neužsitiki. Drąsus politiškos nuovokos žygis bus išteisintas, jei Liiga bus pasekminga, bet taip pat ir nuovokos stoka bus pateisnimu Liigą sudarant.

Taip, kaip visuotinas priėmimas Liigos principų turi buti prieš rubežių nustatymą, taip ji turi buti sudaryta pirm, negu bus bandoma sumažinti apsiginklavimą. Pirmas Liigos žingsnis turi buti ne nusiginklavimas, bet ginklų sujungimas; turi buti padaryta sutartis, kaip jie galėtų buti vartojami išvien visų apsigynimui. Tautų Liiga nepakeičia spēkos vartojimą, bet ji yra organizacija, kad pasekmingai tą spēką panaudoti visų apsaugai.

Jei tautoms bus galima prirodyti, kad jos ištikrųjų gali žiurėti į Liigą, kaip į svarbiausį politiškiojo saugumo ir ekonomiškos progos užtikrinimą, kad nereikia turėti žmonių ir neapdirbtos medžiagos, bei marių uostų ekonomiškam augimui, tada bus prašalinta viena didžiausių kliučių, teikiant laisvę pavergtom tautoms ir problemų išrišimas savotiškų Lenkijos, Alzas-Lotaringijos, Čechijos, Jugoslavijos, Turkijos ir Rusijos tautų apsisprendimas bus labai palengvintas.

Praktiškojo internacionalizmo administratyvė mašinerija savo pradinėje formoje jau ir dabar randas. Tarptautiškos ištaigoms, kurios yra įsteigtos kariaujančiųjų talminkų (tų įstaių daugiau, kaip dvidešimtis) tvarkant militares aliantų išgales, laivyną ir transportaciją, maista, neapdirbtą medžiagą ir pinigų, buvo suteikta milžiniškos galės. Daugeis tų veikimų — ypatigai tų, kurie liečia tarptautinį neapdirbtos medžiagos ir laivyno kontroliavimą turės buti vedama dar po karės per geroką demobilizacijos ir rekonstrukcijos laiką. Demobilizacijos ir civilio samdy-mo problemas rišant reikės darbininkų ir plačiai laisvę suprantančių sluogsnų atstovybės įvairiose valstijose. Su tarptautinėmis komisijomis, prisilaikant tokiuos pat kontrolės ant pasaulio ekonominių turty, tvirta tarptautiškoji valdžia bus užtikrinta.

Tarptautiškajai mašinerijai reikės demokratiz-jos, taip kaip ir prog-vio paskirstymo. Kartų Liiga neišaugt

PERŽVALGA

„Dėl Lietuvos Dienos pinigų. — Paskelbus žinią, kad C. K-to pirmininkas ad vokatas J. S. Lopatto išva- žiuoja Europon, jau atsilie- pė ir katalikų spauda. „Dar bininkas“ pasitikęs žinią, kad Lietuvos Dienos pini- gai, pagaliaus, teks nuken- tėjusiai Lietuvai, pataria, kd už tuos pinigus būtų už- laikomi karės našlaičiai, ne sa, girdi. „dalinimas pini- gų“ kadir po Raudonojo Kryžiaus ar Lietuvos val- džios priežiūra esąs neprak- tiškas, gi suaugusiems ir sveikiems žmonėms reikia progų užsidirbti, o ne au- kų.

Paskutiniame sakinyje y- yra didelė teisybė. Kaslink gi pirmojo, t. y. kad, būtų užlajkomi ir maitinami ka- rės našlaičiai, — tai ar ne gerusia palikti sprendimą tame klausime patiems Lie- tuvos žmonėms? Mes, su- rinkę aukas, turime tei- sės jas įteikti tokioms Lie- tuvos įstaigoms, kurias tin- kamomis pripažins Amer. Raudon. Kryžius ir kurios užsiima vien šelpimu nuken- tėjusių dėl karės žmonių.

Kitame laikraštyje, bu- tent „Drauge“ tiesiog uža- takuota Centralis Komite- tas ir jo pirmininkas. Tai paprastas „gero“ katalikų laikraščio darbas: šokti ant žmonių visu savo smarku- mu, neištyrus dalykų ir rėk- ti, juodinti, šalinti žmones nuo aukavimo nukentėju- siai Lietuvai. Dėl įdomumo čia perspausdiname visą „Draugo“ pastabą ištiesai (musų pabraukimai. „Tė- vynė“):

„Liberalų tautininkų lai- kraščiai paskelbė, kad galų gale Raudonasis Kryžius apsiėmė išduoti p. Lopatto tuos pinigus, kuriuos 1916 m. žmonės suaukavo badau- janti Lietuvai. P. Lopatto pats žada vežti tuos pini- gus į Lietuvą išdalinti juos žmonėms.

„Džiaugiamės, kad mus šauksmas nors dabar tapo išgirstas. Bet nesidžiau- giame, kad p. Lopato tuos pinigus dalins. Labiai ne- gu juomi, mes užsitikime Lietuvoje veikiančiomis vi- suomenės įstaigomis.

„Paskui mes nežinome, kas apmokės p. Lopato ke- lionę. Pinigai buvo sudėti duonai pirkti badaujan- tiems, o ne kelionei. Nesu- prantame dėlko p. Lopato geriau galėtų išdalinti tuos pinigus, negu p. Smetona, arba Lietuvos finansų mi- nistras, p. Yčas.

„Atsilikus tukstančiui ki- tam būtų už ką išmaitinti keletą vaikų per metus. Lie- tuva kol kas galėtų apsieiti be augšto p. Lopato atsilan- kymo.

„Nei vienam nepavydime kelionės į Lietuvą, taip pat nei p. Lopatui, tik malonė- tume, kad jis pats užsimo- kėtų už kelionę, o ne imtų tam tikslui pinigų iš badau- jantių nuosavybės.

„Dar norėtume žinoti apie apyskaitą. Kada ir kaip taps apgarsintos apy- skaitos iš tų pinigų sunaudo- mo. Amžinų dienų neturi- ai, kad tuos pinigus dalin- Lopato sulig savo nuo-

žiuros. Tie pinigai ne jo, o visuomenės.

„Rimto pranešimo apie šituos svarbius išdalinimo ir apyskaitos klausimus nė- ra tautininkų-liberalų laik- raščiuose. Jie, matyt, pri- silaiko slapčiosios diploma- tijos.“ Kad „Draugo“ tėvam- marionams neskaudėtų gal- vos dėlėi aukų, prie kurių rinkimo jie nei vieno mažiū- ko pirštelio nepakrutino, mes čion duosime porą pa- aiškinimų.

Visųpirmia, kas tėvam- marionams ir jų redaktori- am pasakė, kad „p. Lopa- to pats žada vežti tuos pinigus į Lietuvą išdalinti juos žmonėms“? Mes ne- bejojame, kad išdalinimą aukų p. Lopatto atliktų są- žiningiau ir labiau beparty- viai, negu by kuris iš „Draugo“ redaktorių. ta- čiaus mes nelinkėtume p. Lopatto tuo darbu užsiimti, nei jis pats to nepanorėtų, nesa p. Lopatto — Lietuvoje esančios įstaigos pačios ga- lės tuo kuogeriausiai pasiru- pinti, o antra — nei mes, nei p. Lopatto nenorėtume duoti „Draugui“ ir jo vien- minčiams progos dar dau- giuau insinucijų skleisti ir juodinti nekaltus žmones: tuomi gal pagelbėsime ne- krikščioniškai katalikiškojo laikraščio redakcijai nors viename atsitikime nebeplė- štį garbės kitų žmonių.

„Draugas“ sakosi neži- nąs, kas apmokės p. Lopa- to kelionę, — o vienok be- veik visą straipsnį pašven- čiau prirodymams, jog būtų negera panaudoti „tam tiks- lui pinigų iš badaujančių nuosavybės.“ Taigi laiko- me malonia sau pareiga pranešti „Draugui“ ir ki- tiems, kam tas yra įdomu, — jog žmonės, buvę ikišiol ant sargyboje Centralio Komite- to globoje esančių pinigų, žino, kad badaujantiems su- rinkti pinigai eina tikrai ba- daujantiems, ne kitiems ti- kslams. Tad ir visi Lietu- vių Dienos pinigai ir visi kiti Centralio Komiteto pi- nigai (įteikiami p. Lopa- to) su nuošimčiais už 2 me- tu, iki vienam centui nueis- ten, kur aukautojai juos skyrė ir nei vienas centas iš- tų pinigų nebus panaudotas p. Lopatto ar kokio kito pasiuntinio kelionei. Centr. Komitete ikišiol dar nebuvo praktikuojama — kaip tai buvo ir yra „Draugo“ vien- minčių kontroliuojame fon- de, — kad pinigai, surinkti vienam tikslui, būtų apver- čiami kitam, pvzd. palaiky- mui savo partijos, rėmimui savo partijinės propagan- dos, suteikiant subsidijas bankrutu krantų pasiek- siams laikraščiams ir tt.

Kad tie pinigai yra ne p. Lopattos, o visuomenės, — tą geriausiai žino pats p. Lopatto, kurs prieš ir laike Lietuvos Dienos, per 3 iš- tisi mėnesius, net savo prak- tiką atidėjęs į šalį, uždyką dirbo, kiek išgalėdamas ba- daujančiųjų labui. Mums atrodo, kad žmonės, daran- tieji tokias pastabas, kokias yra viršui užteičtuota, būda- mi p. Lopatto pozicijoje, — kaip tik pasielgtų taip, kaip

kad mano, kad jis gali pasi- elgti, — vadinasi, apie kitų žmonių charakterį spren- džia pagal save. Juk teisin- gas žmogus kito nevadins neteisingu pirma, negu visu- priparodymų, iki 100%, ne- turės rankose.

Ant galo, — kokių atskai- tų „Draugas“ jieško? Lie- tuvių Dienos atskaitos bu- vo plačiai spaudoje išgarsin- tos iki mažiausių ir smul- kiausių detalių. Ar „Drau- go“ redaktoriai nežino, kas jieško nepametęs? Ar ne- būtų geriau, jei jie pasaky- tų, kaip yra su Katalikų bažnyčiose rengtos Lietuvos Dienos atskaita? Kaip y- ra su įvairių — pavienių kunigų rankose esančių — fondelių atskaitomis? Ar su atskaitomis, — leiskime sau, kadir visokių biurų, per kuriuos Amerikos katali- kikai siuntė aukas nukentė- jusiems?

Geriau, mums rodosi, bu- tų, jei gerbiamųjų katalikų laikraštiniškai daugiau pa- tyrinėtų savąjį kiemą, o ma- žiaus rupintųsi tuo, kas yra pas jų kaimynus, kurie iki- šiol dar nėra padarę jokios malversacijos su visuome- nės (ar atskirų tos visuome- nės grupių) turtais.

Prie pabaigos norėtume pastebėti štai kokį dalyką: tas pats „Draugas“ užper- nai primetė C. Komitetui norą pasisavinti Lietuvos Dienos pinigus; to paties „Draugo“ vienminčiai ora- toriai ir kunigai ne vienoje vietoje nuo estradų skelbė, buk C. K-to pirmininkas p. J. S. Lopatto naudojās Lie- tuvių Dienos pinigus savo reikalams... Jie tų šmeižtų ikišiol neatšaukė ir neatpū- dė tos moralės skriaudos, kokią padarė C. K-tui ir jo pirmininkui. Klausimas, ar jie nors dabar atitaisys išnaujo padarytą klaidą, — o gal ir ją paliks taip pat, neatitaisę, kad tik suklaidi- nus žmones, kad tik pasėjus nepasitikėjimo C. K-tu sėk- lą. Lauksime prirodymo, ar jie yra krikščionys, ar ne.

***
: Siuntimas Pinigų Lie- tuvos Valdžiai. — Šiame „Tėvynės“ numeryje telpa pranešimas iš Washingto- no, kur sakoma apie tai, kad visi Amerikos Lietuvos atstovai pavedami yra Lie- tuvos Provizionālės Val- džios atstovų žiniai ir sako- ma, kad visi pinigai, siųsti Europon atskiroms ypa- toms, turi būti perduoti Lie- tuvos valdžios atstovams.

Lietuvos Neprigulmybės Fondas taip daro: visus pi- nigus, kiek tik jų turėjo, persiuntė prof. Valdema- rui. Kaip yra su katali- kais? Iš praeitojo Pild. Komiteto posėdžio nutari- mų girdėjome, kad Lietu- vos valdžiai pasiūsta tik \$45.000, o \$150.000 dar guli Amerikoje. Kam tie pini- gai yra laikomi Amerikoje? Dėlko jie nėra išsiunčiami tai musų valdžiai, kurią A- merikos Lietuviai pripaži- ni ir pasižadėjo remti? Ar jie laikoma savos politikos reikalams?

Katalikų spauda visokius budus panaudojo prieš ki- tos srovės žmones už nei- šiuntimą pinigų, kurių ne- buvo galima išsiųsti, o tuo

tarpu patįs visus pinigus namie laiko! Kam? Nei Centr. Komiteto nei Nepr. Fonde nebeliko nei vieno cento, kaip tik atsidarė ke- liai ir atsirado galimybė pi- nigus išsiųsti, — tad verta būtų ir katalikų srovės fon- dams pasekti gražų savo politiškųjų priešų pavyzdį.

***
: Visuomenės Knygynui Reikia Knygų. — Užperci- tame „Tėvynės“ numeryje plačiai rašėme apie Visu-omenės Knygyną. Dabar pranešame, jog jau prieina- ma prie katalogavimo to Knygyno.

„Tėvynės“ Redakcija, ku- riai, drauge su kitomis Kom- misijomis, pavesta rūpin- ties Visuom. Knygynu, šiuo atsišaukia į visas knygų iš- leistuves ir atskirus leidė- jus, kad jie teiktųsi paa- koti Visuomenės Knygynui po 2 ekzemplioriu visų tų knygų, kurios išėjo iš spau- dos po 1900 metų. Laik- raščių išleistuvių prašoma, kad jos duotų nors po 1 komplektą savo laikraščių, pradėtant nuo 1919 m. Be to meldžiama dabar leidžia- nių laikraščių redakcijų, kad jos teiktųsi siuntinėti po 1 kopiją Visuomenės Knygynui (307 W. 30th st., New York, N. Y.).

Rašydami apie Visuome- nės Knygyną, kreipėmės į Draugijas, SLA. ir kitų or- ganizacijų kuopas ir į šiaip geros valios veikėjus, kad jos skirtų kiek nors Visu-omenės Knygynui pinigų.

Susivienijimo kuopos ga- lėtų savo susirinkimuose no- tarti ir skirti kas metai bent po \$5.00 (jei negali- ma daugiau) Visuomenės Knygyno tvarkymui, pri- žiūrėjimui ir papildymui. Penkinė kuopai nedaug te- reiškia, bet jei visos musų kuopos po penkinę dėtų, tai kas metai turėtume bent \$1.250 Visuom. Knygyno reikalams ir tokiu būdu at- liktume milžinišką kultu- ros darbą!

Kviečiame, kas pirmas? Malonu būtų, jei kiti laik- raščiai paremtų Visuome- nės Knygyną nors paminė- jimu šito musų atsišauki- mo.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

p. J. A. Karsokas. — Toks atsilie- pinas per spaudą nepagelbės. Tegul laikas užgydo žaizdas, — todėl lū- kerėkite ir duokite tai „audrai“ ap- siterimti. Netalpinsime.

p. J. Gabrys, Paryžiuje. — Tams- tos laiška, kurio grašinate patrauk- ti mus į teismą, gavome, bet nesu- prantame jo tikslo, nei motyvų, ku- rie privertė Jus tokį laišką mums parašyti. Laiške, parašytame 10 d. gruodžio Šveicarijoje ir išskpedi- juotame 28 d. gruodžio iš Paryžiaus, sakote, jog Jums pranešama, buk musų laikraštis Jus šmeižias, ir rei- kalaujate, kad „šmeižtus“ atšauktu- me. Apie joki atšaukimą negali bu- ti ir kalbos, pakol nežinostime, ką Jus skaitote šmeižtu, kokiame „Tė- vynės“ numeryje, kokių straipsniu ir kokiu straipsnio vieta šmeižtas papildyta“. Turime prisipažinti, kad iš Jūsų galima buvo tikėtis rimtesnio atsinešimo į laikraštį, o ne gąsdinimų, taip sakant, „išvers- tais kailiniais“, pasiremiant tuo, ką kas-nors ums yra pranešęs.

Kadangi pirm 10 d. gruodžio Ju- sų vardas musų laikraštyje maža te- buvo minimas, tad mes ir spėjame, jog Jus, siųsdami mums „grašini- mo“ laiška, tikėjotės užbėgti už akių Europos veikėjų pranešimams, ko- kie pasiekė Amerikos spauda, apie Jusų darbus sąryšyje su Lozanos komitetu, su pastangomis nuverti Lietuvos Provizionālę Valdžią ir tt.

Maksim Gorbij. IŠPAŽINTIS

Apysaka.
(Autoriaus pavėlijimu vertė KAROLIS VAIRAS).
Teodorui Šaliapiniui pašvenčiu.
(Tąsa).

Vienuolika metų Tadukui, veidelis jo baltas ir išblyškęs, o akys nevisai tejtikinan- čios.

Kitas — Morkus Lobovas, vyresnės- kliašos mokinys, liesas, papurgalvis ir mit- rus vaikiukas, nemažas ištvirkėlis ir visų persekiotojas, — švilpauja sau ir tai gnai- bo, tai muša, stumdo kitus vaikus, it jau- nas piemenukas avis. Syki — matau, kan- kina jis vieną labai tykų vaiką, ir šis jau- jau raukosi bliauti.

— Morkau, — sakau aš, — o jei jis tau drožtų atgal!

Dirsterėjo į mane tas Morkus ir, šyp- sodamos, atsako:

— Neduos! Jis tykus, geras...
— Tad kam tu jį skriaudi?
— Taip sau, — sako.
Ir, sušvilpęs, pridėjo:
— Jis tykus!
— Na, tai ką? — klausiu.
— Tad kam tie tykieji gygena?

Ištarė jis tą taip rimtai, kad manai, jog dvylikos metų žmogus yra persitikri- nęs, kad tykus žmogus gyvena dėlto, idant jį skriausti!

Kiekvienas vaikas yra savo rūšies ga- ločius; vis labiau jie manė užima, vis tan- kiau aš mįsliju apie jų likimą. Kuomi už- sitarnavo vaikai sau sunkų ir skriaudų gyvenimą, kuris jų laukia?

Atsimenu Kristę ir savo sunų; atsimė- nu, ir pasikelia mano sieloje nedora min- tis:

— Ar ne dėlto jūs draudžiate moterei laisvai gimdyti vaikus, kad bijoties, jog ga- li užgimti kas-nors pavojingas, galis jums pasipriešinti? Ar ne dėlto jūs sukaustote moters valią, kad baugus jums yra jos laisvas sunus, jokiais su jumis pančiais ne- supančiotas? Aukslėdami savo vaikus ir mokindami jų gyvenimo dalykų, jūs turite tiesą ir laiką apjakinti juos, bet bijoties, kad laisvas vaikas, išaugęs toli nuo jusų priežiūros, gali išaugti nepergalimu jusų priešų?..

Buvo dirbtuvėje ir toks laisvas žmo- gus — vadinosi jis Stiopa; juodas, kaip vabalas; margas ant veido, be antakių, primerktomis akimis; mitrus ant visko ir linksmas vaikas.

Mudviejų pažintis prasidėjo nuo to, kad sykį šventadienį prieina jis prie manęs ir klausia:

— Vienuoli! Tu, girdėjau, esi nešliu- binis vaikas! Na štai, ir aš taipgi toks!
Ir eina su manim drauge. Jis galėjo būti trylikos metų amžiaus, mokyklą jau pabaigė ir dirba dirbtuvėje. Eina, akis primerkęs, ir teiraujasi:
— Ar plati žemė?
Paaiškinau, kaip mokėjau.
— O tau — klausiu — kam reikia?
— Reikia. Ko aš čia riogsošiu vieno- je vietoje? Juk aš ne medis. Kaip tik iš- moksniu plienininkystės, — eisiu į Rusiją, į Maskvą ir dar kur nors! Visur eisiu!

Sako jis taip, tartum grašina kam:
— Aš — ateisiu!
Ėmiau aš nuo to karto daboti jį, ma- tau — traukte traukia vaiką prie rimtu- mo: kur Mykolo draugai kalba savo kal- bas, ten ir jisai trinaisi, klausosi ir merkia akis, tartum prisižiūri, kur jam reiks eiti.

Ir kulasi nepaprastai: vis stengiasi ką nors pagadinti tiems žmonėms, kurie stovi arčiau prie vyriausybės, — padargus už- slėps, sulaužys ką-nors, smilčių įbers į stakles.

Syki, pietų laike, jis ir sako:
— Nuobodu čia, vienuoli!
— Kodėl?
— Nežinau. Skystai žmonės gyvena! Darbai ir rupestis? Kad bent greičiau iš- simokinčiau, — išplaukčiau iš čia!
Ir kuomet jis kalbėdavo apie tą busi- mą savo eiseną, tad jo akys atsimerkdavo, drąsiai žiūrėdavo pirmyn; jis pats atrodė

tartum užkariautojas, kuris vien tik savo galybei užsitiki. Patiko man tas sutvėri- mas, ir jo kalbose jaučiau vyrišką subren- dimą.

— Šisai neprazūs! — mįsliju, budavo, žiurėdamas į jį. Ir sielą susopėdavo, pri- siminus apie mano sunelį, — koks jis yra ir kuomi bus ant žemės?

Ir pradėjau jausti savyje naujų ir jaunų jausmų gyvavimą, tartum nuo kiek- vieno žmogaus įeina ir mane aštrus ir smai- lus spindulys, nematomai paliečia mane, užgauna širdį, ir kaskart jautriau priimu aš tuos slaptus spindulius. Kartais susi- renka pas Mykolą darbininkai ir tartum prikvėpuoja jie karštų mįslių debesį, ap- supa jis mane ir pakelia. Staiga visi pra- deda nuo pirmo žodžio suprasti mane, sto- viu žmonių rinkyje, ir jie atrodo it mano kumas, o aš — jų siela ir valia ant tos va- landos. Ir mano kalba — jų balsas. Bu- davo taip, kad pats gyveni, tartum keno nors kuno dalis, girdi savo sielos šauksmą iš kitų lupų ir kol jį girdi — gera tau, o per- eis laikas, nutils jis ir — vėl tu vienas, pats sau.

Atsimenu buvusį susivienijimą su Die- vu maldoje — gera budavo, kuomet aš žu- davau iš savo atminties, liaudavausi gyve- nęs! Bet susivienijime su žmonėmis nepa- sišalinu nuo savės, bet išaugu, pasikeliu ant savės, ir pasidaugindavo keleriopai mano dvasios galė. Ir čia budavo pamir- šimas savės, bet jis nepanaikindavo manęs, o tik gindavo karčias mano mintis ir liu- dėjimą už savo vienodumą.

Tas atspėjimas atėjo pas mane neaiš- kiui ir be kuno; jaučiu, kad auga sieloje naujas grudas, bet negaliu jo suprasti, tik pažėmiuju, kad jis kaskart stipriau traukia mane pas žmones.

Tuo laiku dirbau dirbtuvėje už ketu- rias grivinas per dieną, nešiojau ant pečių ir vežiojau vežimėliu įvairius sunkumus — čuguną, pelenus, plytas ir neapkenčiamą tos peklos su visais jos purvais, ryksmu, truk- šmu ir kankinančiu kuną karščių.

Isikabino dirbtuvė į žemę, prislėgė ją ir, nepasisotinanti, čiulpia jos syvus per dienas ir naktis, uždususi nuo apsirijimo, kaukia, spjauo iš savo įkaitinto iki raudo- numui snukio karštą žemės kraują. Atvės- ji biskį, pajuoduos, o dirbtuvė vėl pradeda tirpyti ją, — užia, trata, suplokština rau- doną geležį, žarsto kibirkštis ir drėbėdama traukia į save ilgus gyvus rėžius, tartum gįslas iš žemės kuno.

Tame nežmoniškame darbe matau aš kažką baisų, iki pašėlimui daėjusį. Kau- kias baisumas ardo žemės vidurius, kasa po savimi bedugnę, žino, kad kuomet nors su laiku turės pagrimstį į ją, ir tukstan- čiais balsų rėkia jimiršę:

— Greičiau! greičiau! greičiau!
Ugnyje ir griausme, raudonų kibirkš- čių lietuvi lyjant, dirba pažuodavę žmonės, — rodos, kad nėra jiems čia vietos, nesa aplinkui liepsnos mirtis viską gali apvers- ti į pelenus, prislėgti sunkiais geležiniais balkiais, apkurtinti ir apjakinti, — neapsa- komas karštis gali išdžiovinti kraują, — o jie ramiai dirba savo darbą, sukinėjasi rimti, it šeimininkai ir, tartum velniai pe- kloje, nieko nesibijo, viską žino.

Varto tvirtomis savo rankomis mažas rankenas, ir visur, aplink žmones, ant jų galvų, nuolaidžiai ir baisiai juda didelių mašinų žandai ir rankos — jos kramto ge- ležį — sunku suprasti, keno tai protas, ke- no valia čia viešpatauja! Kitą sykį rodosi, kad žmogus pažabojo dirbtuvę ir valdo ją, kaip nori, o kartais matai, kad ir žmonės ir visa dirbtuvė klauso velnio, o jis puikiai ir vis pasigerėjimu juokiasi, pamatęs nesą- monumą sunakaus truso, kurį pirmyn veda guodulybė.

Darbininkai sako vieni kitiems:
— Laikas į darbą kelties, ei!

Ir nesuprantu, ar žmonės ją laiko, ar jinai juos slėgia ir spaudžia! Sunkus dar- bas ir galingas, bet aštrus ir mitrus yra žmogaus protas!

Kartais tame velniškame mašinų truk- šme ir užime berupestingai ir drąsiai užsi- dega linksmas daina. Šypsau aš sieloje, at- simenu sau pasaką pie Jonelį-durnelį, jo- jantį ant bangžuvės dangun raudono pauk- ščio parsivežtų...

Daugiau Bus.

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Berne,

Gruodžio 30, 1918.

Užėmiant bolševikų gaujoms, Lietuvos valdžia persikėlė iš Vilniaus Kaunan. A. Smetona ir M. Yčas vis-gi sugrįžo iš Berlio Lie-tuvon, o Šveicarijon atva-žiuoja Klimas ir Lastauskas (baltgudis) dirbti prie Lie-tuvos pasiuntinytės.

Kapsukas jau Vilniuje ir organizuoja bolševikišką šta-bą. Artimiausiu Kapsuko pagalbininku yra **Baranauškas - Aidukevičius**, pas kurį yra sąrašas Lie-tuvos inteligentų, paskirtų išpjauti. Papjovimui pa-skirti katalikų, krikščionių-demokratų, pažangiečių, san-tariečių ir dešinesnių socia-listų nužiūrėti inteligentai.

Pirmas Kapsuko parėdy-mas Lietuvoje — tai sukon-fiskuoti Lietuvos maistą ir pasiųsti Rusijon, ypač Pe-trogradan. Kapsukas par-sakvietė keletą bolševikų pul-kų iš Rusijos, o jei tų neuž-teks, tai Lietuvoje daugiau mobilizuos priverstinai.

Letgalijoje, Disnos ir Za-rasų apskrėčiuose, bolševi-kai nakčia padega namus ir neleidžia žmonėms išbėgti; taip gyvais ir sudgina. To-kiu budu bolševikai sudegi-no šiuos Letgalijos mieste-lius: **Baltinova, Rikova, Malta, Warklani** ir kt.; ten gyvena tik biedni, beturčiai žmonės, bet — mirtis jiems, nes jie — ne-bolševikai.

Iš patikėtinų šaltinių su-zinojau, kad Rusijos bolševi-kai turi 300.000 organizuo-tos armijos. Dideliems plo-tams tai nedidelė jėga, ale kad vokiečiai nedavė Lie-tuvos, Latvijos, Estonijos gy-ventojams apsiginkluoti, tai bolševikai įstengia begink-lius ir deginti ir pjauti. Jei būtų bent 100.000 discipli-nuotos armijos, tai galima būtų bolševikus iš visos Ru-sijos iššluoti, o Lietuvai ap-ginti užtektų ir 10.000 gerų kareivių. Mat, bolševikų armijon daug stoja vien dėl-to, kad ten jiems vėlia ir vogti ir mušti ir lebauti. Abelnai-gi, bolševikai yra bailūs ir, jei ateitų ginkluo-ta kariuomenė, tai visos jų gaujos išbėgiotų.

Šias visas žinias gavau iš rimtų šaltinių.

K. Pakštis.

600.000 RAIŠŲ FRANCIJOJE.

Raudonojo Kryžiaus at-stovai Paryžiuje oficialiai pranešė, kad Francijoje, iš priešasties šios karės, yra 600.000 raišų ir nesugalėju-sių kareivių. Taipgi prie šito skaičiaus neprirokuoti dar visi tie, kurie šiuo tar-pu yra ligoninėse.

SENBERNIŲ MOKESNIAI.

Anglijoje yra apie 1.500-000 norinčių ištektėti mote-ry, kurios deda visas pa-stangas, kad koku nors bu-du priversti senbernius ves-ti. Todėl yra kalbama, kad bus įvesti dideli mokesniai senberniams, kurie atsis-a-ko vesti.

SLA. REIKALAI PROTOKOLAS

SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimo, buvusio Vasario 24, 25, 26 dienose, 1919 m., Susiv. Lietuvių Amerikoje raštiniėje, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Suvažiavimam pribuvo Prez. — St. Gegužis, Vice-Prezid. — Dr. J. T. Baltrušaitienė, Sekr. — A. B. Strimaitis, Kasierius — T. Paukštis, Centro Daktaras-Kvotėjas — Dr. F. Matulaitis, Iždo Globėjai — T. Astramskas ir J. M. Danielius. Apart Pild. Tarybos, buvo ir Kontrolės Komisi-jos nariai: pp. J. V. Liutkauskas, J. Neviackas ir Pz Butkus.

Sesija I.

1. — Sesijon pribuvo visi viršminėti Pild. Tarybos ir komisijų nariai. Prezidentas atidarė suvažiavimą 10-tą val. ryte.

2. — Skaitoma praeito suvažiavimo proto-kolas. Po perskaitymui protokolo tuli punktai iš protokolo paimita į dienotvarkę. Protokolas priimta, kaip buvo perskaitytas.

3. — **Raportai.** Prezidentas St. Gegužis ra-portuoja avie apsilankymą Mass. Valstijos In-surance Departamėte kaslink pasitarimo išgavi-mo laisnių. Šį dalyką svarstant Seime, buvo skaityti laiški iš Insurance Departamento, kur buvo pasakyta, kad jei sutaisyti nauji įstatai bus Seimo priimti, tai, Seimui praėjus, bus rei-kalinga priduoti ištraukas iš Seimo protokolo a-pie tokį priėmimą; taipgi reikalauta ir Penn. Insurance Dep. revizijos raportų ir kitų su tuo reikalu susištų dokumentų. Viskas po Seimo buvo išpildyta greitu laiku per Centro Sekre-torių, tik Insurance Departamentas trukdė visą reikalą veik per visą vasarą. Pagaliaus, prane-šė Centro Sekretoriui, kad Mass. Valstijoje pe-r-ėjo įstatymas, kurs reikalauja, kad tokiose or-ganizacijose, kaip Susivienijimas, turinėse ir ligoje pašalpos skyrius, tie skyriai turi būti In-surance Departamentų prižiurimi. Todėl In-surance Departamentas pareikalavo prirodymo, ant kokių pamatų yra paremtos mokestis į Li-goje Pašalpos Skyrių. Laiške buvo pažymėta, kad tokių organizacijų narių mėnesinės mokes-tis turi būti paremtos ant pilnai patikėtinų fak-tų; reikalauta, kad iš mūsų organizacijos kas-nors iš Pild. Tarybos atvažiuotų į Boston State House, į Insurance skyrių, ypatingai pasitari-ti apie tuos dalykus.

4. — Strimaitis raportuoja, kad tame rei-ka-le jau porą kartų turėjo pasitarimus su Actuary, ir kad tuli faktai jau yra surinkti. Mr. H. W. Gould žadėjo būti Insurance Departamente 26 d. Vasario su tais reikalais.

5. — Raportas p. St. Gegužio apie apsilan-kymą Washington'e, D. C., kaslink išgavimo „Licence“, kurie paluosuoja organą „Tėvynę“ nuo vertimo straipsnių į anglv kalbą. Apsilan-kius Prezidentui ir Sekretoriui tam tikrose val-džios įstaigose, išgauta „license“.

6. — Sekretorius raportuoja, kad Pild. Ta-rybos buvo nutarta leisti visuotinam narių nu-balsavimui 11-tos kp. įnešimas, paremtas ganėti-nu skaitliu kuopų, kaslink paskyrimo tautiš-kiems reikalams Tautiškių Centų. Balsavimai turėjo būti išsiuntinėti pradžioje Vasario ir pra-sidėti nuo 1 d. Kovo. Bet, imant domon, kad kuopos ir taip turi daug darbo savo susirinki-muose su rinkimu ekstra mokesčių ir su aiškini-mu mūsų nariams apie būtinumą tų mokesčių, balsavimai atidėti vienam mėnesiui vėliau ir tu-rės prasidėti su 1 d. Balandžio ir baigties su 15 d. Gegužės, 1919 m.

7. — Sekretorius raportuoja apie 70 kp. in-cidentą, kad nutarimas iš praeitojo Pild. Tarybos susirinkimo neįpildytas, nes nesurasta pato-gaus laiko nuvažiuoti į minėtos kuopos susirink-imą. Išklusius raportu, Pild. Taryba paliko tą pačią komisiją to reikalo atlikimui.

8. — Iždininkas T. Paukštis pakelia klau-simą kaslink ekstra mokesčių proporcionališkumo. Atsakymui į tą klausimą, Sekretorius perskaito praeito suvažiavimo protokole nutarimą. Pild. Tarybos nariai patvirtina, kad protokole tas nu-tarimas užrašytas taip, kaip buvo nutarta. Klausimas pasiliks taip, kaip praeitime suva-žiavime buvo nutarta.

9. — Sesija pertraukta iki 2:00 valandai popietų. I-oji sesija uždaryta.

Sesija II.

Sesijon pribuvo visi pirmoje sesijoje daly-vavusieji nariai.

1. — Iš eilės eina tesa raportų. Sekretorius raportuoja apie įstatus. Didžiųjų ir vaikų skyrius įstatai išgulditi į lietuvių kalbą ir jau susatdyti, tik nieku budu nebuvo galima duoti spaudon, nesusižinojus su Įstatų Komisija, o su-sirinkus daugybei darbų prie surengimo valstijoms raportų ir besirengiant prie Pild. Tarybos suvažiavimo, Sekretorius to reikalo nespėjo atlikti, bet tas bus atlikta trumpame laike po šio suvažiavimo.

2. — Įklusoma Centro Sekretoriaus ra-portas apie pagaminimą rankvedėlio kuopų or-ganizatoriams. Darbas jau pradėtas, pirma rankvedėlio dalis jau prirėngta ir toliau tas dar-bas bus pirmyn varomas, kaip greit galima.

3. — Centro Dr. F. Matulaitis duoda pa-klausimą, ar yra išpildytas praeito suvažiavimo nutarimas, ar pakviesta į šį suvažiavimą Svei-katos Komisija. Centro Sek. paaiškina, kad

Sveikatos Komisija, Dr. E. G. Klimas ir Dr. J. Jonikaitis, laiku buvo pakviesti į suvažiavimą, bet nei vienas iš jų neatsilankė; trečiasis Sveika-tos Komisijos narys Dr. Ip. Bronušas iškeliavęs yra kariuomenėn ir dabar randasi Francijoje, — jam ir-gi parašyta laiškas — pranešimas apie Pild. Tarybos veikimą Sveikatos Komisijos rei-kale. Sekretorius rekomenduoja papildyti Svei-katos Komisiją dar bent dviem nariais. Reko-mendacija paimita į programą vėlesniam svars-tymui.

4. — Dr. J. T. Baltrušaitienė raportuoja a-pie įvairių seimo rinktųjų Komisijų veikimą. Iš raporto pasirodė, kad tik viena komisija vei-kė jai pavestą darbą, butent Labdarybės Kom-i-sija. Kitos-gi Komisijos net nežino savo už-duočių. Po išklusimo raportu, Sekretorius duoda įnešimą, kad būtų paskelbta organe „Tėvynė-je“ tinkamas straipsnis su nurodymais, kokiūs yra mūsų Komisijų pareigos. Dr. Baltrušaitienė apsiima tokius nurodymus parašyti.

5. — Iždo Globėjų ir Kontrolės Komisijos raportas, kuris buvo priduosas raštu:

New York, N. Y.,
Vasario 24 d., 1919.

RAPORTAS.

Kontrolės Komisijos ir Iždo Globėjų suvažiavi-mo, įvykusio Vasario 21, 22 ir 23 dienose, 1919 metais, SLA. raštiniėje, New York'o mieste.

S. L. A. Turtas už 1918 metus.

Nuo Sausio 1 d. iki Gruodžio 31 d., 1918 m., SLA. turėjo visokių ineigų \$136,094.96
Užaugis Knygų Inventoriaus 1,318.25
Bankų skolos notos 10,506.29

Viso 147,919.50

Už tą patį laiką visokių išeių buvo 118,929.35
Balansas 28,990.15

Viso 147,919.50

Pridėjus šį balansą 28,990.15
1918 prie turto, buvusio Gruodžio 31 d., 1917 m., 175,215.27

Gaunama visa vertė SLA. turto \$204,205.42

SLA. Turto Sąmata:

Namo Vertė \$34,000.00
Paskolos (Mortgages) 35,500.00
Laisvės Paskola (Liberty Bonds) 63,000.00
Pinigai Bankuose (4 nuoš.) 56,993.32
Pinigai pas Administratorių 500.00
Inventorius 13,512.10
Paskola Moksleiviams 700.00

Viso \$204,205.42

Inventorius:

Raštinišes rakandai ir reikmens 921.06
Spaustuvė 8,166.71
Redakcijos rakandai ir Redakcijos knygynas 806.00
Administracijos rakandai 44.24
Literatura 3,417.90
Kuopų knygynas, užrašų knyg. ir žekl. 165.19

Viso \$13,512.10

SLA. Fondai:

Apsaugos Fondas \$149,329.97
Pašalpos Fondas 16,818.78
Politiškų Kankinių Fondas 164.95
Moksleivių Fondas 912.70
Inventorius 13,512.10
Namo Vertės Užaugis 2,797.66
Prieglaudos Namo Fondas 5,290.30
Tautiškių Reikalų Fondas 1,144.65
Našių ir Našliačių Fondas 2,522.97
Vaikų Skyriaus Fondas 91.73
Immigrantų Fondas 559.42
Literatūros Fondas 553.90
Skola 10,506.29

Viso \$204,205.42

Ineigos už 1918 metus:

Apsaugos Fondan 51,126.53
Pašalpos Fondan 40,004.09
Administracijos reikalams 9,367.07
Vaikų Skyriaus mokesniai 829.00
Apsaugos Ištjojimo mokesniai 3,065.32
Pašalpos Ištjojimo mokesniai 1,399.61
Našių ir Našliačių Fondan 1,102.25
Nuosimčiai 5,301.87
Už Apskelbimus 1,575.03
" Spaudos Darbus 4,127.19
" Prenumeratą 124.75
" Literatūrą 1,999.64
" Ženklelių 362.90
" Kuopoms Rokundų Knygas 26.75
Prieglaudos Namui 93.63
"Tėvynės" Reikalams 9,414.41
Ivairios Smulkios Iplaukos 581.62
Tautiški Centai 1,347.36
Rendos 2,110.00
Vaikų Ištjojimo Mokesniai 136.20
Kuopų Viršinių Kaucijos 144.00
Sejmui Aukos 1,240.74
Moksleivių Gražinta Skola 75.00
Knygų Inventoriaus užaugis 1,318.25
Skola 10,506.29

Viso \$147,919.50

Išeišgos už 1918 metus:

Pomirtinių išmokėjimai 41,137.50

Pašalpos Ligoje išmokėjimai 38,179.00
Vaikų Pomirtinių išmokėjimai 225.00
Organizatoriams atlyginimai 1,162.25
Algos P. Tarybos ir Raštinišes darbin. 6,577.45
Algos Spausť darbininkams 5,598.95
„Tėvynės“ Išleidimas 8,700.46
Valstijoms taksos 149.75
Apsigarsinimai, dirkulioriai, blankos 1,208.97
Krasa Ekspresai, Telefonas 1,066.28
Namo taksos, jo pataisymai 1,225.70
Išlaidos Spaudos darbams 2,601.12
Kuopų daktarams 16.50
Daktarui-Kvotėjui Išmokėta 444.00
Ivairios juridiškos išlaidos 130.48
Tautiškiems Reikalams 1,640.74
Ivairių smulkūs išmokėjimai 1,808.88
Itakandai ir Įtaisymai 2,213.89
Našliems ir Našliačiams 866.00
Literatūros Išlaidos 1,565.74
Atlyginimas Valdisk. Registratoriui 391.36
Kelionės iššos ir sugaištis Komisijų ir Pild. Tarybos narių 819.33
Rendos 1,200.00
Grynas Pelnas 18,483.86
Skola Bankams 10,506.29

Viso \$147,919.50

Pastabos:

1) Dėlei ligų praeitais metais, skaudžiai pa-lietusių SLA. iždą, to dėlei pritrukus apyvartos pinigų ir nenorint imti savų pinigų iš bankų prieš pat naujus metus, kad nenustojus pripuo-lančių nuosimėjų už visus 1918 metus, padaryta laikina paskola \$10,506.29.

2) Atskaitoje atžymėta, jog Vaikų Skyriaus Fonde yra tik \$91.73, tačiau tur būti \$2,369.71, nes iš šio Fondo laikinai pasiimta \$2,277.98 Lė-šų Fondan.

3) Išleidimas „Tėvynės“ ir jos priedo lė-šavo:
Popierius, raštai etc. \$8,700.46
Algos darbininkams 5,598.95

Viso \$14,299.41

Rokundų Knygos.

Visi skaitmens šioje atskaitoje stengtasi mūsų patikrinti ir surasti jų kilmę, iš ko kuris susidar. Bet nebuvo galima priderančiai pa-tikrinti dėl stokos laiko, bet ir dėlei stokos at-sakančios sistemos.

Šiuomi rekomenduojame Pild. Tarybai, kad būtų užvesta geresnė knygu sistema, atsakanti organizacijos reikalams; tvarkymui įplaukų už apgarsinimos, spaudos darbus ir kitokių, buti-nai turėti „Invoice Book“ ir prie jos — kitas reikalingas knygas, kuriose būtų randama, kas ir kiek skolingi už apgarsinimos, spaudos dar-bus, knygas ir kad toki skola įeitų abelon apy-skaiton.

Iždo knygos: ineigų ir išeių, mūsų supra-timu, vedama geroje tvarkoje ir atsako savo tikslui.

Namo Reikalai.

Viso rendų už 1918 metus buvo už \$2,110.00
Taksoms ir pataisymams išmokėta 1,225.70

Balansas \$884.30

Už namą užmokėta \$31,000.00. Šis balan-sas parodo, jog pinigai, įdėti į SLA. namą, neat-neša reikalaujamo nuosimėio.

Be to, namas neatsako organizacijos reika-lams.

Raštiniėje yra butinai reikalinga geležinė Saugos Spinta, laikymui organizacijos doku-mentų, tačiau nėra vietos, kame padėti toki spinta ir labai abejotina, ar namo sutrunėję bal-kliai išlaikytų sunkumą tokios spintos.

Raštinišes darbininkams ankšta, maža vie-tos. Spausťuvėje dar ankščiau ir patrunėję bal-kliai gali kurią dieną pasiduoti spaudimui sun-kiųjų mašinų.

Mes rekomenduojame Administratoriui, kad kuoveikliausiai duotų paramas po statomąja mašina „Intertype“ ir būtų atsakančiai pritiv-tinta, kad dirbant nejudėtų.

Viso šio dėlei mes rekomenduojame Pild. Ta-rybai, kad kuoveikliausiai pradėtų daryti žygias įrgijimui naujo namo patogioje vietoje ir atsa-kančioje visais atžvilgiais SLA. reikalams.

Organo Reikalai.

SLA. organo „Tėvynės“ reikale pageidauja-me, idant Pild. Taryba pasirupintų, kad organe būtų pirmoji vietoj reprezentuojami SLA. reika-lai: aiškinama nariams jos tikslai, nušvicia-ma budai atsiekimui tų tikslų, o neužpildoma pašaliniais dalykais, nieko bendro neturinčiais su SLA. siekiniais, ir kad organas būtų vedama SLA. dvasioje, kas ir Seimų pakartotinai reika-laujama.

Komisijos.

Pageidaujama, kad Pild. Taryba paragintų prie veikimo pastoviasias SLA. Komisijas, ku-rios dar ikišiol neparodė jokio veikimo.

Kontrolės Komisija:

Pranas Butkus,
Joseph Neviackas,
J. W. Lutkauskas.

Iždo Globėjai:

T. Astramskas,
J. M. Danielius.

Raportas išklusyta, rekomendacijos paim-ta programan vėlesniam apsvartymui.

6. — Padaryta įnešimas, kad būtų užveda-ma naujos knygos pagal šiandienį „business“ reikalavimą administracijos reikalų vėdimui. Tą darbą pavesta atlikti Centro Sekretoriui kar-tu su Kontrolės Komisijos nariais.

7. — Svarstoma „Tėvynės“ spaustuvės „Press Room“ reikalingi pataisymai, įsakoma administratoriui tas atlikti tuojaus, kaip grei-tai bus galima.

8. — Svarstoma Kontrolės Komisijos reko-mendacija ingijimui „Tėvynės“ spaustuvei ir ad-ministracijai, raštinei ir redakcijai tinkamesnėje vietoje namo čion pat, New York'e, ar ir Brook-lyn'e, kurs suteiktų didesnį parankumą visiems mūsų reikalams. Po apsvartymui Pild. Taryba paaiškino, kad jau yra Pildomosios Tarybos nu-tarimas paduoti agentams šią nuosavybę, ir jei būtų galima gauti pusėtiną uždarbį, šį namą pardavus, — tai įieškoti kitoje vietoje didesnį namą nupirkti. Nutarta šį klausimą vykinti. Palikta Centro Sekretoriui tuomi pasirupinti ir raportuoti sekanciam Pild. Tarybos suvažiavi-me.

9. — Paimta domon Kontrolės Komisijos pastaba kaslink organo „Tėvynės“ vedimo ir jos įtalpos. Vice-Prezidentas skaito laišką nuo vie-no iš Kontrolės Komisijos nario, kuriame paste-bima, kad „Tėvynėje“ ant pirmo puslapio, tarp kitų žinių, talpinamos žinios apie „Lietuvos At-statymo Bendrovę“, kad tos žinios turėtų būti apmokamos, kaip ir paprastai paskelbimai. Per-skaičius laišką, čion pat esanti Kontrolės Kom-i-sijos narys pasiaiškina, kad tas laiškas rašytas keletas mėnesių atgal ir kad jis nežinojęs tuom laiku, kad Lietuvos Atstatymo Bendrovės prane-šimai buvo talpinami už atlyginimą, ir pranešė, kad dabar, darant reviziją Centro Sekretoriaus knygo-se, atrasta, jog už apskelbimus yra apmo-kama. Viršminėtas laiškas pridėtas prie kitų dokumentų.

10. — Kontrolės Komisijos narys p. Neviac-kas skaito laišką iš Pittstono, Pa., su tulais už-metimais Centro Sekretoriui. Laiškas pasirodo nepamatuotas, nes laiške nurodyti faktai bei in-formacijos buvo klaidingos. Viršminėtas Kon-trolės K-jos narys laišką duos atsakymus į da-romus jam užmetimus.

11. — Administratorius įnešimas, kad P. Taryba apkalbėtų leidimą Kalendoriaus 1920 m. Kontrolės Komisija raportuoja, kad Kalendo-rius duoda Susivienijimui labai mažą medžiagišką uždarbį, bet neša naudą organizacijai išsigar-sinimo žvilgsniu. Dr. Baltrušaitienė nurodinėja, kad žmonės tokio Kalendoriaus pageidauja ir rekomenduoja Pild. Tarybai, kad Kalendorius būtų leidžiamas ir toliau ir kad profesionalams būtų siuntinėjamas po vieną ar daugiau kopijų kad ir dovana, — tuokart knyga rastųsi pas kiekvieną lietuvių gydytoją ir šiaip profesionalą ant stalo. Po apsvartymui pavesta „Tėvynės“ administracijai tuomi rupinties.

12. — Pakelta klausimas apie rengimą SLA. Savaitės. Apvarsčius, nutarta Susivienijimo savaitė rengti. Visos iškilmės turi prasidėti 7 dieną Gruodžio ir baigties 14 d. Gruodžio, 1919 m. Visas Savaitės agitacijos darbas, prirėngi-mas reikalingos literatūros, paskaitų, ženklelių etc. — pavesta Centro Sekretoriui.

13. — Sesija uždaryta 6:30 val. vakare, nu-tarus susirinkti 9:00 val. ryte.

Sesija III.

Sesijon pribuvo visi pirmoje ir antroje sesi-lose dalyvavusieji nariai, išimant Kontrolės Kom-i-sijos narį p. J. W. Liutkauską.

1. — Paimta apsvartymui išmokėjimas pomirtinės 228 kp. nario J. Kilišausko iš West-ville, Ill. Nutarta pomirtinę išmokėti mirusiojo pašalpgavio moterei.

2. — Pomirtinės išmokėjimas 51 kp. nario V. Mašoto iš Bridgeport, Conn., — negalima niekam kitam išmokėti, kaip tik tam, kam po-mirtinė yra užrašyta. Pašalpgavio yra mirusio-jo V. Mašoto tėvas; jis gyvena Lietuvoje; kaip greitai bus galima susirasyti su pašalpgaviu, — pomirtinė bus išmokėta.

3. — Peržiūrėta visi dokumentai reikale iš-mokėjimo pomirtinės 14 kp. nario P. Rasulio iš Cleveland, Ohio. Po apsvartymo, nutarta pri-silaikyti įstatu, — pomirtinės negalima išmokė-ti patol, kol nebus visi dokumentai pilnoje tvar-koje.

4. — Perskaitoma atsišaukimas nuo advo-kato reikale išmokėjimo pomirtinės 168 kp. iš Stamford, Conn. Pasirodo, kad pomirtinės ne-galima niekam kitam išmokėti, kaip tik velionio artimiausiems giminėms, taip kaip SLA. įstatai parodo. Nutarta pranešti apie tai kuopai ir at-sišaukusiam advokatui.

5. — Svarstoma išmokėjimas ligoje pašal-pos 7 kp. nario P. Strazdausko, iš Pittston, Pa. Išmokėjimas pašalpos buvo sulaukytas dėlei sto-kos dokumentų, prirodančių, kad viršminėtas narys sirgo per tą visą laiką, iki kuriam kuopa pripažįsta pašalpa. Čion esant ant vietos iš tos kuopos Centro Kasierius, gauta pilnos informaci-jos, kad viršminėtas narys turi nupjautą ranką, ir kad joki darbu užsiimti dar ir dabar nega-li, vienok nuo to laiko, kuomet tapo išleistas iš ligonbučio, nebuvo po daktaro priežiūra, dėlto ir neturi daktaro prirodymų. Vienok, išimant iš ligonbučio, daktarai liudija, kad minėtas r-rys dar negalės jokio darbo dirbti bent per turis ar penkis mėnesius. Pašalpa nutarta mokėti, ir duoti patarimą kuopai, kad par

se atsitikimuose kuopa neprivalo paleisti savo narių iš po savo nuožvimo patol, pakol narys yra užsimaldavęs gavimui pašalpos ir tol kuopos lankytojai privalo bent kartą savaitėje aplankyti tokius ligonius, ir savo raportą kuopa privalo prisiųsti į Centrą, nors ir be daktaro parašo, su tinkamais paaiškinimais.

6. — Peržiūrėta dokumentai ligoje pašalpos išmokėjimo 27 kp. narės M. Kliokienės iš Auburn, Ill. Daktarai peržiūrėjo dokumentus, pripažino, kad minėtos narės liga paėina iš priestazties neštumo; nutarta pašalpa išmokėti kaip už palagą, taip kaip parodo SLA. įstatai.

7. — Paimta apsvartymui ligoje pašalpos išmokėjimas 96 kp. narės M. Bražienės iš Hartshorne, Okla. Daktarai ištyrinėjo sirgimo dokumentus, gydysiuoju ligonę daktarų raportus, — atrasta, kad minėta narė turi chronišką drugį ir įsienėjusį dusulį. Po apsvartymui, nutarta pašalpa išmokėti ir įrašyti į dokumentus, laikomus Centre, gautus faktus.

8. — Ligoje pašalpos išmokėjimas nario 77 kp. V. Kuolichiaus, iš Rockford, Ill., kurs buvo išvažiavęs į Kenosha, Wis., ir ten susirgo, sirgdamas negalėjo sužinoti vietinės kuopos viršininkų adresų; nors ligonio jokia kuopa neprižiūrėjo laike jo ligos, bet, remiantis sirgimo dokumentais, pašalpa nutarta išmokėti.

9. — Skaitoma atsišaukimas nuo J. Kavaliausko, kuris dabar apsigyveno Forest City, Pa.; pirmiausia jis gyveno Herrin, Ill., ir priklausė prie 181 kp.; jam čekis iš Centro buvo pasiųsta per kuopos viršininkus, — gi kuopa pareikalavo, kad p. J. Kavaliauskas pirmą gausiant čekį duotų kuopai pakvitavimą, kad čekį priėmė; Kavaliauskas atsisakė tai padaryti ir priedams dar inžėdė kuopos viršininkus; už nepaklausimą kuopos Kavaliauskiui kuopa uždėjo baudos vieną dolari; jis baudos kuopai nemokėjo, tai kuopa jam ir neišduodant persikėlimo laktė iš 181 kp. į 2 kp., kur dabar minėtasis narys gyvena. Ap-svarstius šį dalyką, nutarta parašyti 181 kp., kad tą baudą dovanotų ir išduotų minėtam nariui persikėlimo laktę, nes tame atsitikime dalį teisybės turi abi pusės, tai gera būtų, kad būtų susitaikymas be jokios nuoskaudos iš abiejų pusių.

10. — Sekretorius duoda įnešimą, kad Susivienijimo raštines ir spautuvės darbininkai būtų apdrausti valstijos apdraudos skyriuje (Compensation). Po apsvartymui, įnešimas priimtas ir nutarta atsikreipti į State Industrial Commissionierų; tą atliks Centro Sekretorius.

11. — Dr. Baltrušaitienė atkreipė į Pild. Tarybą su prašymu paskolos \$4,000.00 ant pirmo „mortgage“ ant savo naujo jau užbaigto budavotai namo. Paskola buvo nutarta duoti posėminėje Pild. Tarybos sesijoje, laikytoje Philadelphia, Pa., ir šiuo metu visų Pild. Tarybos narių užgirta. Įsakyta išdinti p. T. Paukščiu, kad tuojaus, susižinojęs su advokatu, p. J. S. Lopatto, tą visą reikalą kuogreičiausiai atliktų.

12. — Sesija pertraukta vienai valandai, nutarus susirinkti 2 val. popietų.

Sesija IV.

Sesijon pribuvo visi priepietinėje sesijoje dalyvavusieji nariai.

1. — Svarstoma išmokėjimas pomirtinės 183 kp. nario K. Rutkaus iš Philadelphia, Pa. Pasirodo, kad pomirtinė yra pavesta nepilnameitei ir jokios giminstės su velioniu neturinčiai mergaitėi. Mergaitės tėvai reikalauja tos pomirtinės išmokėjimo. Tokiame atsitikime pomirtinės išmokėti negalima patol, pakol mergaitės tėvai nepristatys iš teismo „guardian certificate“. Iš pranešimo advokato pasirodo, kad Penn. valstijoje teisės neleidžia tėvams būti tokiais „guardians“. Nutarta pranešti mergaitės tėvams, kad pomirtinė velionio Rutkaus bus išmokėta mergaitėi tuomet, kuomet ji ateis į metus, arba išmokės tik tam, kas teismiška bus pripažintas kaip „guardian“.

2. — Perskaitytas atsišaukimas 36 kp. iš Chicago, Ill., kaip įnešimas Pild. Tarybai, kad, atsitikus būtinam reikalui, kuopa pasiūnia savo daktarą specialiai ištyrti ligonio sveikatą; tokio speciališko ištyrimo lėšos turi būti padengtos iš Centro. Ap-svarstius, nutarta kuopai nurodyti įstatų skyrių 27, paragrafą 13, punktą 4, ir taip pasielgti, kaip įstatuose yra nurodyta.

3. — Skaitoma atsišaukimas 102 kp., kas link parėmimo su aukomis tulo SLA. nario, kurs rengiasi keliauti Europon su tikslu įkurti informacijos biurą, per kurį būtų galima susižinoti su Lietuvoje gyvenančiais lietuviais. Po plataus apkalbėjimo, prieita prie to, kad Pild. Taryba tuomi užsiimdinėti negali, tai viena; antra — yra tam tikros lietuvių įstaigos, kurios rupinasi tais reikalais jau senai, butent — „Lietuvos Atstatymo Bendrovė“ ir „Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas“, tai lietuviai, norėdami kokių nors informacijų, gali kreiptis į tas įstaigas, o gaus pilnai tinkamas informacijas.

4. — Skaitoma protestas iš Rochester, N. Y., prieš „Tėvynės“ redaktorių. Po perskaityto, protestas padėtas prie kitų suvažiavimo dokumentų, nes tas klausimas buvo svarstytas an-troje sesijoje ir nutarimas yra padarytas.

5. — Skaitoma Protestas iš Binghamton, N. Y., prieš priėmimą tulo aplikanto į SLA. Po ištyrimo pasirodo, kad proteste įvardytas aplikantas nėra priimtas į SLA. Protestas padė-tas į šalį.

6. — Perskaityta laiškas nuo pavienio nario p. M. Padolskio, kurs atsisako mokėti kuopos reikalams po 5. padengimui įvairių lėšų. Po ap-svarstymo paaiškėjo, kad pavieniai, toliau nuo

kuopų gyvenantieji nariai, yra skaitomi Centralės Kuopos nariais. Centralė Kuopa patarauja, vesdama pavienių narių reikalus, tarp tos kuopos narių ir Centro; veda jų adresus, pranešinėja jiems, kas yra Centro nutariama; tiems pavieniams nariams išsiuntinėjama rinkimuisi balsavimo blankos; priimama jų mokesčiai ir sutvar-koma pirm siūniant į Centrą; prižiūrimos sir-gimo blankos ir tt. Už tai pavieniai gyvenantys SLA. nariai yra skaitomi Centralės Kuopos nariais, ir kuopos reikalams jie moka po 5c. į mė-nesį.

Po apkalbėjimui, nutarta pranešti p. M. Padolskiui, ar kitiems pavieniams nariams, kad, jeigu jiems neparanku prigulėti pre artimiausios nuo jų gyvenamos vietos kuopos, tai jie turi prigulėti prie Centralės Kuopos ir už patarnavimą mokėti kuopos reikalams po 5c. į mėnesį.

7. — Skaitoma laiškas nuo Dr. A. L. Graičiuno, adresuotas į Pild. Tarybą, kuriame atkreipiama doma, kad Pild. Taryba stengtųsi įvesti Sveikatos Skyrių „Tėvynėje“. Po apsvartymo, nutarta papildyti Sveikatos Komisiją dar dviem nariais, pakviečiant Dr. Mikolaitį iš Lawrence, Mass., ir Dr. Drangelį iš Chicago, Ill. Kaip greitai bus susižinota su naujai darinktais nariais, — pranešti Centro Dr. F. Matulaičiui, idant tas sušauktų Sveikatos Komisijos suvažiavimą ir aptartų, kaip imties už konkrečio darbo, prie į-vedimo ir palaikymo Sveikatos Skyriaus „Tėvy-nėje“.

8. — Sekretorius įneša, kad būtų apkalbama dabartinis Lietuvos likimo klausimas, ir jeigu galima — stengties visais galimais būdais pagel-bėti Lietuvos laisvės išgavimui. Raportuojama, kad buvo išspausdintas atsišaukimas ir išsiunti-nėtas kuopoms, kad kuopos pinigiskai paremtų Lietuvos reikalus. Po apsvartymo, nutarta pa-rašyti pasveikinimą grįžusiam Amerikon Prezi-dentui Wilsonui ir pasiųsti telegrama, kas ir bu-vo tuojaus išpildyta. Telegramo tekstas skam-ba ekančiai:

Febr. 26, 1919.

Mr. Woodrow Wilson,
President of the U. S.
Honorable Sir: —
Rejoycing in your safe arrival home from the Peace Conference, where you so ably and nobly defended the principles of democracy, we, the Executive Board of „The Lithuanian Alliance of America“ in session at the Pennsylvania Hotel, New York City, on the 26-th day of Febr., 1919, do hereby bespeak and express the hopes of the people of Lithuania for an independent Democratic Lithuania and ask you to use your influence and power in behalf of said cause.

A. B. Strimaitis,
Secretary of the L. A. of A.
9. — Suvažiavimas uždaryta. Keturtoji sesija užsibaigė 6:00 val. vakare.

A. B. Strimaitis,
SLA. Sekretorius.

CHICAGOS II-RO APSKR. SUVAŽIAVIMAS.

Antro Apskr. suvažiavimas įvyksta 16 d. kovo, 1919 m. Atsilankys SLA. Centro Sekretorius iš New Yorko, N. Y. Butų geistina, kad kuopos prisiųstų savo atstovus į šį suvažiavimą. Suvažiavimo vieta ir laiką paskelbiame mūsų vietiniuose dienraščiuose.

PROTOKOLAS

SLA. 5-tojo Apskričio, N. Y. ir N. J. Valstijų, 15-to ir Metinio Suvažiavimo, Įvykusio 19 d. Sausio, 1919 m., Šv. Jurgio Draugijos Svetainėje, 180—182 New York Ave., Newark, N. J.

Suvažiavimą atidarė Apskričio pirm. P. Sakatauskas 1:45 min. popietų. Apskričio sekr. skaito kuopų delegatų manda-tus. Įgaliojimai pribuvo nuo sekančių kuopų: 47 kp., Passaic, N. J. — 1) A. Drobnis, 2) J. Juodsnukis; 83 kp., Brooklyn, N. Y. — F. Zubrickas (be mandato); 101 kp., Paterson, N. J. — 4) J. Danielius; 183 kp., Perth Amboy, N. J. — 5) J. Bartasevičius, 6) J. Zaveckas; 126 kp., New York, N. Y. — 7) A. B. Strimaitis, 8) J. Volskis; 213 kp., Brooklyn, N. Y. — 9) J. Urnevičius, 10) A. Jiešmantas; 245 kp., Newark, N. J. — 11) M. Truska (be mandato); 249 kp., So. Brooklyn, N. Y. — 12) P. Baura.

Viso delegatų pribuvo 12, nuo 8 kuopų ir Apskričio valdyba: pirm. — P. Sakatauskas, sekr. — A. P. Zailskas, išd. — A. B. Strimaitis, organizatoriai — p-lė A. Sedekerskiūtė ir M. Truska; viso su sprendžiamais balsais buvo 15. Nominacija suvažiavimo pirmininko vieton: nominuoti P. Sakatauskas ir J. Danielius; di-džiuma balsų išrinkta P. Sakatauskas.

Skaitoma protokolais 14-to suvažiavimo, įvykusio 7 d. liepos, 1918 m., Amerikos Lietuvių Ukėšų Klubo kambariuose, 803 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.; protokolais priimtas vienbal-siai.

Apskričio viršininkų raportas: pirmininkas P. Sakatauskas savo raportą skaito iš rašto; sekr. A. P. Zailskas raportą skaito iš rašto; iš-dininkas A. B. Strimaitis skaito iš rašto. Organizatorių raportai — p-lė A. Sedeker-skiūtė prirašė 36 naujus narius; p. M. Truska

prirašė 12 naujų narių. Viršininkų raportai pri-imti vienbalsiai. Skaitoma atskaita 3-čio metinio išvažiavi-mo, buvusio 21 d. liepos, 1918 m., Harmony Schunzen Parke, Staten Island, N. Y. Atskaita priimta. Organizatorius p-lė A. Sedekerskiūtė praneša, kad 213-ta SLA. kuopa jau atmkėjo \$3.75 konkurso reikale, t. y. už prirašymą nau-jų narių konkurso laiku. SLA. 83-čios kuopos išdininkas M. Murauskas konkurso lėšų padengi-mui buk jau pridavęs Apskričio išdininkui A. B. Strimaitiui \$6.00, bet p. A. B. Strimaitis to ne-patvirtina ir kartu reikalauja, kad šitas dalykas būtų ištyrtas per Apskričio valdybą, ar specialę komisiją tame reikale.

A. P. Zailskas rekomenduoja, kad 213 kp., Brooklyn, N. Y., ir 249 kp. So. Brooklyn, N. Y., išrinktų iš savo tarpo komisiją, kuri ištyrtų da-lyką tarpe SLA. 83-čios kp. išdininko M. Mu-rausko ir SLA. 5-to Apskričio išdininko A. B. Strimaitio, kuris iš įdvejų turi klaidą; suva-žiavimas rekomendaciją priima.

Neužbaigti Reikalai.

1) Kad suvažiavimai būtų du syklius į me-tus vietoje dabar 4 syklių; p. A. B. Strimaitis duoda pataisymą, kad suvažiavimai būtų tris sy-klius į metus, kas keturi mėnesiai; pataisymas 10 balsų prieš 2 balsus priimtas. — Apskričio suvažiavimai bus tris syklius į metus.

2) Kad paskaitytų rengimas Apdraudos, Svei-katos ir Apšvietos Savaitės būtų atidėtas ligi sekančio rudenio sezono, 1919 m. Priimta. 249-tos kuopos atstovas P. Baura reikalau-ja, kad Apskričio tikslas ir jo veikimas būtų pla-čiai paaiškinama; pirm. P. Sakatauskas paaiški-no Apskričio tikslą ir jo veikimą.

Nutarimai:

1) Kad busianti Apskričio valdyba ateinan-čiais metais plačiau aiškintų Apskričio tikslus ir jo veikimą per SLA. organą „Tėvynę“.

2) Rengti išvažiavimą (outing) šios vasa-ros metu.

3) Išvažiavimas turi būti be svaiginančių gėrimų, — nubalsuota 10 bal. prieš 3 bal.

4) Busiantį išvažiavimą laikyti Paterson, N. J.

5) Išvažiavimo surengimui išrinkta ko-misija — pp. J. Danielius, A. Drobnis ir P. Sa-katauskas; komisija išrinkta aklamacijos būdu.

6) Kad su busiančio išvažiavimo programo išpildytojais būtų daroma sutartis ir jos prisai-likoma.

7) Kad komisijai būtų apribuota kaina Par-ko nedaugiau, kaip \$25 dolariai.

8) Diena išvažiavimui nominuota nedėdienį.

9) Išvažiavimo laikotarpis: nuo 15 d. biržė-lio mėn. ligi 15 d. rugpjūčio mėn., 1919 m.

10) Išvažiavimo rengimo komisija išvažia-vimą rengs su pritarimu ir pasitarimu Apskr. valdybos bendrai.

Apskričio kuopų reikalai.

a) Duoti kuopoms, kurios yra reikalingos, morale ir materialė paramą, prakalbas ar tam panašiai SLA. agitacijos dėlei rengiant.

b) Kuopos ar kuopa, kurios atsisauks prie Apskričio valdybos, reikalaujamos kalbėtojo ar prelegento, Apskritys nusiųs kalb. ar preleg. veltui.

P. Baura praneša, kad So. Brooklyno apie-linkėje yra viltis suorganizuoti SLA. kuopa, bet reikalinga tam tikslui surengti prakalbas; šia pat Apskr. išdininkas p. A. B. Strimaitis pasiža-da kalbėti; Apskritys-gi plakatus duos veltui, jei SLA. 249 kp. ir p. P. Baura surengs prakal-bas.

Įnešta, kad iš Apskričio išdo paaukoti Lie-tuvos Neprigulmybės reikalams \$25.00; įneši-mas priimta 10 balsų prieš 3.

Įnešama, kad šita auka būtų sulaikyta pa-tol, pakol nesusidarys vienas bendras Lietuvos lėdas; po diskusijų nubalsuojama 8 bals. prieš 3 balsus: auką pasiųsti Lietuvos Neprigulmybės Fondan.

Pakelta klausimas kaslink besikėsinimo už-grobti Lietuvą per Lenkus imperialistus ir Rusi-jos bolševikus; išrinkta komisija iš pp. A. B. Strimaitio ir M. Truskos, kad pagamintų protes-torezoliuciją.

Pridavė metinę mokesčių už 1919 m. sekan-čios kuopos:

101 kp., Paterson, N. J. \$2.50
126 kp., New York, N. Y. \$4.50
138 kp., Perth Amboy, N. J. už 1918 ir 1919 m. \$3.20
Nuo 3-čio metinio išvažiavimo pel-nas per A. P. Zailską \$37.36

Komisija praneša, kad rezoliucija jau para-šyta ir p. A. B. Strimaitis skaito rezoliuciją, ku-ri skamba sekančiai:

„Newark, N. J., Sausio 19 d., 1919 m., S. L. A. 5-tojo Apskričio 15-tame suvažiavime pakel-tas klausimas kaslink besikėsinimo užgrobti Lie-tuvos valstybę per Lenkus imperialistus ir Ru-sijos balševikus; po apsvartymui, nutarta: iš-nešti protestą prieš tokią svetimųjų užmačią, išreiškiant mūsų nepasitikėjimą varde 1.000 žmonių.“ Nutarta šią rezoliuciją pasiųsti Ekze-kutyviam Lietuvių Komitetui Washingtone, D. C., perdavimui spaudai. Ant Rezoliucijos pasi-rašo SLA. 5-to Apskričio valdyba:

Pirmininkas — P. Sakatauskas,
Sekretorius — A. P. Zailskas.

Po išdiskusavimui rezoliucija priimta vien-balsiai.

Rinkimas Apskričio valdybos 1919 metams: pirm. — J. Urnevičius, sekr. — J. Danielius, išd. — A. B. Strimaitis, 1 organizatorium — F. Zu-brickas, 2 organizatorium — M. Truska.

Visa valdyba išrinkta aklamacijos būdu. Sekančiam suvažiavimui vieta nubalsuota Paterson, N. J. Suvažiavimo dieną ir laiką paskelbs Apskr.čio valdyba.

Suvažiavimas taria padėkos žodį šv. Jurgio Draugijos komitetui ir jos gąspadoriui p. D. Šo-piui už suteiktą veltui svetainės šiam suvažia-vimui.

Apskričio Išdo Stovis.

Išdoigis:
1918 m. buvo pas išdininką p. A. B. Strimaitį \$38.36
1919 m. 19 sausio sumokėta 47.56
\$85.92

Išdoigis:
1919 m. 19 d. sausio:
P. Sakatauskiui kelionės lėšos ir stampos \$1.10
A. P. Zailskui, už sekretoriavimą 2.50
A. P. Zailskui, laiškai ir stampos 1.60
Lietuvos Neprigulmybės Fondui auka \$25.00
1918 m., 6 d. sausio, A. B. Strimaitiui kelionės lėšos į 12 suvažiavimą Pa-terson, N. J. .95

Viso išdoigų 31.15
Viso ineigų 85.92
Viso išdoigų 31.15

16 suvažiav. lieka pas išd. p. Strimaitį \$54.77
Suvažiavimas uždarytas 7:30 min. vakare. Suvažiavimo vedėjai:
Pirmininkas — Pijus Sakatauskas,
Sekretorius — A. P. Zailskas.

Naujos SLA. 5-to Apskričio Valdybos Antrašai:
Pirmininkas — J. Urnevičius, 26 Fillmore Pl., Brooklyn, N. Y.
Sekretorius — J. Danielius, 66 Lafayette St., Paterson, N. J.
Išdininkas — A. B. Strimaitis, 307 W. 30th St., New York, N. Y.
Organizatorius — F. Zubrickas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
M. Truska, — 181 New York Ave., Newark N. J.

Visokiais kuopos reikalais kreipkitės prie dabartinio sekretoriaus p. J. Danieliaus, augš-čiau nurodytu antrašu.
Su pagarba Jusų
A. P. Zailskas.

SLA. VII-TO APSKR. 10-TO SUVAŽIAV. PROTOKOLAS.

SLA. VII-to apskričio suvažiavimas įvyko 2 d. vasario, 1919 m., svetainėje Jr. On Hall, Plains, Pa.

Suvažiavimą atidarė Apskričio vice-pirmi-ninkas J. Kazakevičius, 10:30 val. ryte, paskir-damas priiminėti mandatus pp. M. A. Raginską ir Pr. Rimą. Prisegimui delegatams ženklelių paskyrė pp. J. Gibavičių ir K. Rupeikiūtę. Suvažiavimo vedėju išrinktas p. J. Kazake-vičius.

Delegatų pribuvo nuo šių kuopų:
1 kp., Edwardsville, Pa. — 1) J. Vnukauskas, 2) S. Matulevičius, 3) J. Burdūtis, 4) M. Giselauskas, 5) K. Višniauskas, 6) K. Rupei-kiūtė, 7) S. Tamulevičius;
6 kp., Plymouth, Pa. — 8) M. A. Raginskas, 9) M. Zaleskas;
7 kp., Pittston, Pa. — 10) A. Galinskas, 11) K. Karsokas, 12) J. Kazakevičius, 13) K. Pupa-laikis, 14) A. Zereckis, 15) J. Gilvickis;
30 kp., Scranton, Pa. — 16) St. Šonas, 17) K. Puras, 18) F. Živatkauskas;
35 kp., Wilkes-Barre, Pa. — 19) K. Lučinskas, 20) J. Ažys, 21) J. Nienius;
67 kp., Luzerne, Pa. — 22) V. Rygelis, 23) J. Urbonas;
68 kp., Lee Park, Pa. — 24) S. Velza, 25) M. Bendorius;
110 kp., Plains, Pa. — 26) J. Derius, 27) P. Maslauskas, 28) A. Kričina, 29) J. Talandžius; 203 kp., S. Pittston, Pa. — 30) Pr. Rimas, 31) A. Pečiulionis;
267 kp., Wyoming, Pa. — 32) J. Kadaras, 33) J. Zdanavičius;
230 kp., Wanamie, Pa. — 34) J. Kvedaravi-čius, 35) K. Franka;
85 kp., Edwardsville, Pa. — 36) B. Kubi-lius, 37) K. Navardauskis.

Viso 37 delegatai, atstovaujantie 12 SLA. kuopų.

1. — Skaitytas protokolais pereinoto suvažia-vimo ir vienas Apskričio valdybos tarimas. Pro-tokolas ir tarimas likos vienbalsiai priimti.

2. — Raportai Apskričio valdybos likosi vienbalsiai priimti.

3. — Visą pelną buvusio Apskričio išvažia-vimo nutarta paskirti į L. N. Fondą. Pertrauka.

Antroji Sesija.

Antroji sesija prasidėjo 2 val. popietų. Ją atidarė J. Kazakevičius. Seka delegatų vardo-šaukis. Sesijon nepribuvo 30 kp. delegatai St. Šonas ir K. Puras.

1. — Kuopų įnešimai: 7 kp. iš Pittstono įne-ša, kad p. T. Astramskas, dirbdamas SLA. rašti-nėje ir budamas po direkcija SLA. Sekretoriaus, negali vienlaik būti kasos globėju. Šį 7 kp. įne-šimą Apskričio suvažiavimas, visapusiškai ap-svarstęs, nutarė rekomenduoti (patarti) p. T. Astramskui atsisakyti nuo urėdo SLA. kasos globėju.

2. — Ta pati kuopa įneša, kad visokie išmokėjimai iška-ščių, padarytų per narius SLA. Pildomosios Tarybos už viršlai-kį darbo, namo ir spautuvės reikaluose turi būti patvirtinti per kasos globėjus.

Šį minėtos kuopos įnešimą Apskričio suvažiavimas, apkal-bėjęs, nutarė: kad visokios bil-os nemažesnės \$10.00 (apart pomirtinių ir pašalpos) turi bu-ti patvirtintos per kasos globė-jus.

3. — 203 kp. iš Pittston, Pa., protestuoja prieš ekstra užde-tas per SLA. P. T. mokeskis ir reikalauja, kad būtų mokamu pašalpa ir už pirmą savaitę. Po apkalbėjimui pasirodė, kad mi-nėtos kuopos nariai nesupran-ta, kam imama ekstra mokes-tis ir kodėl nemokama už pir-mą savaitę ligos. Tat nutarta šių dalykų paaiškinimui minė-tai kuopai pasiųsti Apskričio organizatorių.

4. — Nutarta surengti Ap-skričio išvažiavimą ateinančią vasarą, nuo kurio pelnas eis Lietuvos reikalams. Vietą ir laiką parinks Apskričio valdy-ba.

5. — Grįžus ši Europos A. L. delegatams Dr. J. Šliupui ir S. J. Lopatto, surengti jiems prakalbas Wilkes-Barre, Pa. Tą atliks Apskričio valdyba.

6. — Nutarta išnešti protes-torezoliuciją prieš lenkus, no-rinčius paglemžti Lietuvą. Pa-rašymui rezoliucijos ir pasiun-timui kur reikia išrinkta komi-sija iš pp. F. Živatkausko, K. Kubiliaus ir J. Kazakevičiaus.

7. — Apskričio suvažiavimas pilnai pritaria A. L. Visuoti-nam Seimui.

8. — Sekantiems metams Ap-skričio valdybon išrinkti šie de-legatai: pirm. — F. Živatkauskas, vice-pirm. — J. Ažys, su-sineš. sekr. — K. Karsokas, fi-nansų sekr. — A. Galinskas, išdininku — S. Paukštys, išdo globėjais — J. Kazakevičius ir S. Vnukauskas, organizatorium — J. Nienius.

9. — Sekanti Apskričio suva-žiavimą nutarta laikyti Lapkri-čio mėnesyje, Edwardsville, Pa.

Apskričio išdo stovis.
Nuo pereinoto suvaž. buvo išdo \$49.85
Per tą laiką inėjo \$62.60
Viso \$112.45
Išmokėta \$21.89

Dabar lieka Apskričio iš-do \$90.56
Suvažiavimo vedėjai:
Pirm. — J. Kazakevičius,
Sek. — K. A. Karsokas.

ŽYDŲ SKERDYNĖS GALICIJOJE IR UKRAINOJE.

Stockholmas, Kovo 7 d. — Žydų spaudos biuras Stockholme užreiškia, jog gauta pranešimai iš Vien-nos, kad žydai žudomi dide-liame skaitliuje, rytinėje Galicijoje ir Ukrainoje. Pranešimai sako, kad ketu-ri šimtai žydų šeimynų iš-žudyta Proskurove, Ukrai-noje, į rytus nuo Lembergo.

BELFASTE SUKILIMAI.

Anti-monarchiškas sukili-mas ištiko laike „football“ lošio. Didelės minios, dai-nuodamos respublikoniškas dainas, užpuldinėjo lošimo lauką; kilo mušis tarpe po-licijos ir sukilėlių, kurie mė-tė akmenimis ir buteliais. Visi paviljono langai iš-mušta.

Ką vasarą įvažiosi, tą žiemą išpešiosi.

Karaliai ilgus rankas tu-ri, gal toli pasiekti.

Laisvųjų Tautų Liiga

(Taša nuo 2-ro pusl.)

biurokratišką valdžių sąjungą, vietoj kad buti demokratiška žmonių sąjunga, būtina turi būti:

- (a) pilnas veikimo viešumas, ir
(b) tikra žmonių atstovybė.

Pirmasis jų yra suprantamas principas, kurį taip aiškiai prezidentas Wilsonas pabrėžė, jog ateityje neturi būti slaptosios diplomatijos. Antrasis gali būti invykdintas tik per kokią nors žmonių atstovybę, kuris galėtų daryti įstatymus tarptautiškais reikalais, kuri turėtų ineiti mažumų elementai ir kuris būtų atskiru kunu nuo Liigą sudarančių valstijų vyriausybių. Yra tai principas, kuris apsirėškė Amerikos susivienijime ir visai skirtingas nuo Valstijų Federacijos Vokietijos Imperijoje. Jei Šv. Valstijų valdžia susidėtų tik iš atstovų nuo keturiasdešimties aštuonių valstijų, susivienijimas nestovėtų ant demokratiškų pamatų. Ant laimės, jis taip pat susideda iš atstovų nuo šimto milijonų žmonių. Naujoji tarptautiškoji valdžia turi taip pat pasielgti ir pasistengti prižiūrėti, kad visos didžiosios partijos ir kiekvienos valstijos grupės būtų atstovaujamos.

Užtikrinimas politiškių, civilių, tikėjimo ir kultūros teisių mažumos valstijų viduje yra dar keblesnė problema. Tačiau tikrai demokratiškos parlamentinės Lijos istaigos, užtikrinant koki nors išreiškiamą mažumos nuomonės, taip pat ir pilną viešumą, bus tikras nubaidymas, jei ne pilnas užtikrinimas prieš nežmonišką apsiėjimą su mažuma viduje Liigos ineanančių valstybių.

Amerikos politikos pasiekimui yra reikalingi sekan tie dalykai:

Visuotinas tautų susidraugavimas, remiantis principu, jog kiekvieno saugumas priglūti nuo visų tvirtumas, pasiryžusių užlaikyti tarptautišką tvarką, suteikiančių lygybę politiškoje teisėje ir ekonomijoje. Susidraugavimas turi būti remiamas ant demokratiškos konstitucijos, su centrale taryba arba parlamentu su tikriausia, kiek galima, atstovybe visų politiškių partijų iš ineanančių Liigą tautų. Susidraugavimas primama kiekviena tauta, bet tik toki tauta, kurios valdžia yra atsakanti prieš žmones. Tokio susidraugavimo sudarymas turi būti neatskiriama dalimi pačios taikos derybų ir teritorijų problemų rišimo, bet ne atskirai nuo jų. Ji turi užginėti tvėrimo mažesnių liigų ar ypatingų sutarčių, ar ypatingų ekonominių susijungimų, boikotų ar išskyrimų. Narių tarpe nesutikimai turi būti pavesti jos teisiškoms istaigoms. Jos administracija privalo būti sudaryta iš istaigų, kurios darba turi talkininkai, tik jas pakeičiant tarptautiškais istaigais, praplėčiant jų veikimą ir sudemokratizuojant jų atstovybę. Susidraugavi-

mo akstinu neprivalo buti vien tik sujungti visas militares pajegas nabausti, bet taipgi panaudojimas ekonomiškių turtų kontrole buty, kuriai nors valstijai paskatinimu ir išrovavimu ineiti draugijon, vietoj jai priešintis.

Visi šie principai yra tik praplatinimas tų principų, kurie buvo suaušti į mūsų pačių tautišką gyvenimą.

Jieškodami laisvės, mūsų protėviai atsikuko į vakarus, pasileido per Atlantiką ir uždėjo pamatus Amerikos valstijai. Net ir retai apgyventam krašte jie be kovos negalėjo atsiekti neprigulmybės, vienybės ir demokratijos tokios, kokią mes dabar turime. Prisiėjo mūsų gentkarčiai, su dalykais nepilnai atsiektais, atsiskuti į Rytus, pasileisti į užmarį per Atlantiką, kad padėti žmonėms, iš kurių mes kilome, pasiekti tuos dalykus viduje labiau sumtuot draugijinio audimo atsiskuti prieš despotizmą, autokratijos, imperializmo, privilegijos ir militarizmo spėkas, kurios augščiausiai buvo išsiplėtoje Prusijos planuose užvaldyti pasaulį.

Karėje ir taikoje mes stovime už principus, kurie perėjo per kiekvieną Amerikos perversnių gadybę. Mūsų Revoliucijos karė, kurioje mes pats kovojome už neprigulmybę ir tautiškumą, mes isteigėme tradiciją, kuri ragina mus stovėti už laisvę ir silpnesniųjų žmonių apsisprendimą; už Belgijos ir Serbijos atstatymą; už suvienytą ir neprigulmingą Lenkiją; už Alzacijos ir Lotaringijos žmonėms teisybės atidavimą; Čecho-Slovakų ir Jugo-Slavų pripažinimą; už laisvę Rusijos revoliucijai pasiekti savo likimą. Ir savo užsistojimu dėl Monroe Doktrinos, už mažesnes Amerikos valstijas, mes rėmėme viename žemės puskamuoelyje tai, kad dabar raginame abiejų pamatan padėti.

Mūsų Civilėje Karėje mes nusprendėm, ar gali patverti nauja tauta, pradėta laisvėje ir pašvęsta išmėginimui, jog visi žmonės yra su tvėrti lygiais; jog mes suteikėme laisvę rasei, kurią mes turėjome pavergę ir užtikrinome susivienijimą laisvų valstijų. Taip ir dabar mes stovime už plačiausią autonomiją, tikėjimo laisvę, civilę liuosybę, mažesnių jų tautų kilimą kulturoje, gyvenančių tvirtųjų tautų tarpe ir už kilimą gyventojų šalyse, kur šviesa dar ne pasiekė.

Ir iš mūsų civilių sunkenybių, per kurias buvo su tvirtinta vienybė laisvųjų valstijų, kurios be tvirtų rubežių ir be užsivėdėjimo traukias nuo vandenyno iki vandenynui, mes stovime už sudarymą Tautų Liigos, kuri suvestų laisvuosius žmones į naują draugiškumą, kuri išrištų jų nesutikimus santaiika ir sutarimu, kuri pavartotų ekonomišką ją ir politiškąją galybę prieš tautas, keliančias nesutikimus ir kuri būtų atvira visoms tautoms, primančioms jos principus, turinčioms pilnai demokratišką valdžią, ir galinčioms

pritikti prie tokios laisvųjų tautų sąjungos.

Prezidentas Wilsonas tikėjo sykiu su didžiomsiomis vilnimis Amerikos tradicijos, kuomet jis apibūdino šita kare, kaip kare „padaryti žemę saugia demokratijai“.

Mūsų apskelbime neprigulmybės, mūsų konstitucijoj, Monroe Doktrinoj, ir paliuosavimo paskelbime, suteikėme dokumentus, kurie prisidėjo prie organizuotos žmonių laisvės. Prezidento Wilsono valstybiniuose raštuose mes turime pamatus naujoms tiesoms.

LIETUVIAI AMERIKOJE

NEW HAVEN, CONN. Paskelbimas Lietuvos Reikalams.

Pasiūnė Centraliui Komitetui čekį \$25.00 vertės. (Čekį gavome. C. Kom.). Šie pinigai yra palikti amžinai atsilį Elenos Andriulienės, kuri mirė balandžio mėnesyje, 1918 m. Gyva būdama, ji visados rūpinosi Tėvynės Lietuvos reikalais ir, nors nenuveikė Tėvynės, labai nieko tokio ypatingo, vis-gi Tėvynę Lietuvą ir jos žmones begalo mylėjo ir visados tais reikalais rūpinosi. Prieš pat mirtį, visą savo turtą paskyrė (žodžiu, ne raštu) savo seserei Stasei Cibulskienei (Cibulskienei) su išlyga, kad sesuo perduotų Lietuvos reikalams.

Dalį, butent 25 dolarius, skiriui Centraliui Komitetui, šelpimui nuo karės sunkintėjusiems Lietuviams, kitus visus — \$100.00 į Lietuvos Neprigulmybės Fondą.

Stasė Cibulskienė.

CLIFFSIDE, N. J.

Iš SLA. 70 kp. Veikimo. 22 d. vasario SLA. 70 kp. buvo surengusi pasilinksmi nimo vakarėlį. Publiikos dalyvavo skaitlingai, ir laikas praleista gana smagiai. Kuopai liks dar ir keletas dolarių pelno.

Pastarame kuopos susirinkime buvo svarstoma apie nepaprastus mokesčius, uždėtus ant narių per P. Tarybą. Apkalbėjus šį dalyką, dauguma narių užmoko kėjo uždėtuosius mokesčius, o kiti pasižadėjo užsimokėti sekančiame susirinkime.

Šiame susirinkime buvo perskaitytas „Tėvynėje“ til pės 70 kp. nario p. Karsoko pasiskundimas, buk kuopos susirinkime buvę nemandagiai pasielgta su p. Karsoku. Vienbalsiai 22 nariai nubalsavo, kad tas p. K. pasiskundimas yra vien jo privatiškas prasimanymas. Pertai nutarta, kad p. K. atsauktų viešai per organą „Tėvynę“. Jei to nepadarys iki sekančiam susirinkimui, tada šisai dalykas bus apkalbamas susirinkime.

Pasibaigus susirinkimui, kuopos nariai suaukavo \$4.00 užuojautai rašytojai J. Žemaitėi.

Praeitų metų kuopos veikimas buvo pusėtinai silpnas, bet šiais metais kuopos draugai vėl žada smarkiaus pasidarbuoti ir reikia tikė-

Kuomet giliai įsiaknėjusios reakcijos pajiegos galėtų trukdyti demokratišką išrišimą ir norėtų sugražinti senovės lenktinuojančių militarizmą, po-karinę ekonominę karę, pasikirstymą ir žiaurumą ir negyjančias žaizdas, kurios vėstų prie tolimesnių karių ir atimtumą iš dabartinės karės jos kiltumą mes kreipiames į visus laisvai manančius žmones stovėti už principus, kuriuos apskelbė Prezidentas, o mes kviečiame jungtis su mumis į draugiją, kad tai visa atsiektus.

ti, kad draugai savo pažadėjimą išpildys.

Bedarbės šmėkla ir čia jau pradėjo siausti. Šimtai darbininkų be darbo, pertai ir dirbantiems darbininkams darbo sąlygos yra daug sunkesnės, negu kad seniaus buvo, nes darbdaviai, matydami šimtus darbininkų prie dirbtuvės varų, spaudžia darbininkus, kaip tik išmano, nes žino, kad bedarbės laiku darbininkai yra bailūs pasipriešinimui.

70 Kp. Korespondentas.

WILKES BARRE, PA.

Vasario 9 d. p. Prano Kavaliausko salėje buvo A. Martaus prakalbos; rengė Lietuvos Neprigulmybės Pondo ir A. L. T. Sandaros skyriai. P-as Kavaliauskas salę davė dykai, už ką jam širdingą ačiū! Laikė prakalbų buvo išnešta rezoliucija prieš Lenkus ir kitus, kurie nori užgriebti Lietuvą. Rezoliucija tilpo vietiniuose laikraščiuose, o kopijos tapo pasiustos Senatoriui Catlin ir Secretary of State. Nuo jų gauta prielankūs atsakymai.

Aukų surinkta \$83.00. Aukavo šie: po \$10.00 — Jurgis Vaišnis, J. Mickevičius ir A. Baltuška; po \$5.00 — V. Karuža, J. Kundrota, M. Baubonis, V. Demikis, M. Kupris, A. Kupris, J. J. Niemius ir A. Dingilas; po \$3.00 — J. Tamulynas; po \$1.00 — A. Užupis, F. Stanavičius, F. Žitkus, F. Kavaliauskas, K. Litvinas, J. Stankevičius, A. Zakarauskas, V. Šulinskas, J. Alenskas ir A. Račionas.

Varde rengėjų, visiems aukantojams tariu širdingą ačiū!

Jurgis Vaišnis.

NEWARK, N. J.

Vasario 28 d. Šv. Jurgio D-jos susirinkime K. Vaškevičius, T. F. vietinio skyriaus pirmininkas, pavarė skundą, reikalaujamas trečiųjų teismo. Kaltinami yra M. Truska, L. N. F. vietinio skyriaus sekretorius ir S. Adomaitis. Galutinas nuosprendis bus išduotas 28 d. kovo, šv. Jurgio D-jos susirinkime.

Priežastis — susikirtimai aukų rinkime. Mat, Truska ir Adomaitis uoliai gynė L. N. F. nuo priešų, kurie skleidė nešvarią propagandą. Škundėjas buvo į tai imaišytas ir dabar jis bando

apkalinti apskustuosius. Korespondentas.

CLEVELAND, OHIO.

Tikrai, eudai atsibuna mūsų mieste! Nesenai čia buvo „striošna revoliucija“ mūsų Lietuviškoje parapijoje. Toji revoliucija, kuri sukėlė katalikiški bolševikai su menševikais prieš savo dušių ganytoją Alaburdą, dar beveik nebuvo atvesusi, kaip Dzievulėlis atsiuntė antrą „koronę“ ant mūsų „griešnių galvelių“: 28 d. vasario čia siautė didelė vėtra su perkunija, trenkė į bokštą ir sudegino bažnytelę...

Ziuriu į gaisrą, — gaila, matant, kaip liepsna ėda Lietuvišką turtelį, sveikmiems užrašytą. Bestovėdamas užsimastęs, girddžiu, kaip viešas vaikas, — „bebažnikas“ tyčiojasi iš bažnyčios ir šventųjų, kuriuos liepsna degina, — tyčiojasi, padukėlis, ir „bliuznija“. Tik čia, šale jo stovėjęs senas žmogelis, kuris ir dabar dar tiki, jog Rautdonajį Gaidį užkėlė ant mūsų bažnytelės ponas Dievas, kaip „korą“ už revoliuciją prieš Alaburdą, — dagirdęs „bliuzneriaus“ žodžius, tik pakabarkšt! jam su „ambrelium“ per galvą. Prie to vaikino pripuolė dar keletas dievobaimingų katalikų, mylėtojų Dievo ir artymo, permetė jį į purvyną ir jau miklino kumščias, kad iškaršus jam kailį. Bet ant, laimės, pribuvo „dėdės“ su „lazdukėmis“, ir nugabeno į šaltąją visus, kurie rengėsi prie „bebažnikos skuros“. Visi už nepaprastą nakvynę užsimokėjo, pagal priduotas rokundas...

Na, ar ne puiki Clevelando Lietuvių tragedija: kleboną išmufo, bažnyčia dega, o geri parapijonij, vietoj gesinti ugnelę, pešasi!

K. P. Dveikis.

CASTLE SHANON, PA.

Iš mūsų miestelio retai tematome žinių laikraščiuose. Darbai čia — apielinkse Pittsburgho — daugiausiai angliakasyklose; dirbame po 3—4 dienas į savaitę. Lietuvių čionai yra 66 šeimynos ir antra tiek pavienių. Apšvietoje žemai stovime, kaip jauni, taip ir seni; vieni kitais neapsileisdami, karčiamose barus šluosto su rankovėm, — labai nedaug yra tokių, kurie svaigalų nevartoja. Yra ir tokių, kurie, ištuštinę bačnytelę, dar ir susipeša. Sarmata jaunimui taip elgties, neatsimenant kad ir apie tai, jog Lietuvoje mūsų žmonės miršta iš bado. O kaip daug būtų galima padaryti sau gero, jei vietoj karčiamos pašvęstų viena kitą valandą pasiskaitymui gero laikraščio ar naudingos knygos; kiek sutauptytume sveikatos ir pinigų; kiek naudot sau ir tautai galėtumėm atnešti!

CICERO, ILL.

SLA. 194 kuopa 23 d. vasario rengė Jukniaus Sve-tainėje pasilinksmimo vakarą. Liks keletas dolarių pelno, — o tas labai reikalingas, nes per du kartus, rengdami taip vadinamus balius, turėjome daug nuostolių: pirmu kartu mus su-trukdė „flu“, antru kartu svetainė buvo uždaryta. Rods ir šino kartu nebuvo gerai prisirengta; ir patįs nariai nelabai skaitlingai teatsilankė, tad ko dar tikėtis nuo kitų?

Pirmame šių metų susirinkime kuopos organizatoriai prirašė 4 naujus narius.

Kad padauginus narių skaičių, kuopa nutarė duoti 3 dol. vertės „solferinų deimantą“ (kurs garsinama „Tėvynėje“) dovanų kiekvienam šios kuopos nariai, kuris iki birželio mėnesio prirašys 3 naujus narius. Tas labai lengva padaryti,

tik reikia norėti ir reikia padirbėti.

Čia turime nemaža draugijų ir jų sąryšį. Išpradžiū tikėtasi naudot iš sąryšio, manyta, kad draugi-jos nekenks vienos kitoms, rengiant vakarus ir t. p. Bet neatsiektą tikslo. Sąryšyje buvo svarstytas klausimas reikalingumo Visuotinio Seimo; buvo ir tokių išsireiškimų, kad, girdi, Seimas tesas reikalingas vien tik tautininkams, nes jie norį savo fondą vienyti su kitais, butent su katali-kais... Matote, kiek tokiems žmonėms rupi reikalai Lietu-vo: kuomet ant jos gyvavies-ties kėsinasi jos priešai iš visų pusių, tada mūsų katalikai ir klausyti nestovėdamas užsimastęs, girddžiu, kaip viešas vaikas, — „bebažnikas“ tyčiojasi iš bažnyčios ir šventųjų, kuriuos liepsna degina, — tyčiojasi, padukėlis, ir „bliuznija“. Tik čia, šale jo stovėjęs senas žmogelis, kuris ir dabar dar tiki, jog Rautdonajį Gaidį užkėlė ant mūsų bažnytelės ponas Dievas, kaip „korą“ už revoliuciją prieš Alaburdą, — dagirdęs „bliuzneriaus“ žodžius, tik pakabarkšt! jam su „ambrelium“ per galvą. Prie to vaikino pripuolė dar keletas dievobaimingų katalikų, mylėtojų Dievo ir artymo, permetė jį į purvyną ir jau miklino kumščias, kad iškaršus jam kailį. Bet ant, laimės, pribuvo „dėdės“ su „lazdukėmis“, ir nugabeno į šaltąją visus, kurie rengėsi prie „bebažnikos skuros“. Visi už nepaprastą nakvynę užsimokėjo, pagal priduotas rokundas...

Na, ar ne puiki Clevelando Lietuvių tragedija: kleboną išmufo, bažnyčia dega, o geri parapijonij, vietoj gesinti ugnelę, pešasi!

K. P. Dveikis.

CASTLE SHANON, PA.

Iš mūsų miestelio retai tematome žinių laikraščiuose. Darbai čia — apielinkse Pittsburgho — daugiausiai angliakasyklose; dirbame po 3—4 dienas į savaitę. Lietuvių čionai yra 66 šeimynos ir antra tiek pavienių. Apšvietoje žemai stovime, kaip jauni, taip ir seni; vieni kitais neapsileisdami, karčiamose barus šluosto su rankovėm, — labai nedaug yra tokių, kurie svaigalų nevartoja. Yra ir tokių, kurie, ištuštinę bačnytelę, dar ir susipeša. Sarmata jaunimui taip elgties, neatsimenant kad ir apie tai, jog Lietuvoje mūsų žmonės miršta iš bado. O kaip daug būtų galima padaryti sau gero, jei vietoj karčiamos pašvęstų viena kitą valandą pasiskaitymui gero laikraščio ar naudingos knygos; kiek sutauptytume sveikatos ir pinigų; kiek naudot sau ir tautai galėtumėm atnešti!

Smulkių aukų — \$1.00. Viso — \$162.00.

Šias aukas surinko gerbiameji pp. V. V. Vaišnora ir K. Bubnys.

Visiems aukavusiems širdingą ačiū.

Korespondentas.

Su kakta sienos nepradauši.

Kalbėk ir akmenį rankoje turėk.

viena mergina net nežiūrėtų į tokį vaikina, kurs nepaiso savo ateities ir nepriklauso prie SLA...

Pertraukose gražiai deklamavo K. Melnis ir B. Leonaitė iš Pittsburgh, Pa., O. Bukevičienė ir S. Liubiniūtė (7 metų mergutėlė); Liubiniūtė ypatingai nuste-bino visą publiką. Garbė jos tėvams už gražų auginimą dukrelės, iš kurios ateityje gali buti nauda visuomenėi. O kur kitų tėvų vaikai? Ką jie moka? Rods, jie moka „bolę“ mėtyti, mo-ka „gumą čiujyti“. Tai ir viskas. Iš neatsargaus mēty-mo bolės buna ir nelaimių. Andai, vaikai mētė bolę pas E. Karkelės trobą; iš namų išėjo 3-jų metų vaikas; bolė pataikė į vaiką, nutrenkė jam sprandelį; nelaimingas kudikis per tris savaites neturėjo žado ir pasimirė. Kiek širdgėlos tėvams dėl tokios nelaimės, o tos nelaimės nebutų buvę, jei ne išdykavimas vaikų, kurių tėvai nepaiso, nei kaip jie auga, nei kuom užsiima.

Ten Auges.

AUKOS LIETUVAI

Shenandoah, Pa.

Aukavo į L. N. Fondą: Motiejus Mastauskas \$20.00 A. Matlauckas \$10.00 J. A. Antanavičius \$10.00 Jonas Mieldažis \$25.00

Po \$5.00: — Simanas Adomavičius, Ant. Aleščikas, A. Vaitkevičius, Jonas Šileika, Andrius Popelis. Jurgis Karevičius — \$3.00.

Po \$2.00: — Petras Zaruba, Adomas Milius, Rožė Tomkevičienė, D. Jarašius, Sweet Bros., Vincas Meškunas, Ant. Janonis, Rožė Skuminienė, Harry Levit.

Po \$1.00: — D. Dumbliuckas, M. Stebingienė, D. Vaišnora, M. Ignatavičius, J. Mickevičius, S. Matukonis, J. Rainis, Vincas Staniulionis, Petras Pilkonis, K. Terasevičius, T. Piktutis, Jurgis Navickas, M. Paulionienė, Jonas Bakša, Motiejus Skrabulis, Jonas Masaitis, A. Paulevičia, A. Kalėda, Jurgis Sinkevičius, Jonas Dovidaitis, J. Spudis, Juozas Vokrina, Augustas Utara, Andrius Draugelis, Petras Miluša, Franas Lin-kauckas, Vincas Levickas, Kazys Vosylis, Vincas Macijauskas, Juozas Eidukevičius, Juozas Satas, Kazys Karalius, J. Maknauckas, K. Lukšys, J. Taleika, M. Paškevičius, V. Merkevičius, A. Ramanavičius, Uršulė Ragažinskienė, A. Jurkulis, V. Mikelionis, Bernardas Glėbus, A. Banys, Mikas Bancevičius, A. Matulevičius, V. Svetavičius, Mikas Auga, Vincas Rakauc-kas, Motiejus Stankevičius, Petras Mokevičius.

Smulkių aukų — \$1.00. Viso — \$162.00.

Šias aukas surinko gerbiameji pp. V. V. Vaišnora ir K. Bubnys.

Visiems aukavusiems širdingą ačiū.

Korespondentas.

Su kakta sienos nepradauši.

Kalbėk ir akmenį rankoje turėk.

GERIAUSIA PAGALBA NUO MĖSLUNGIO

Sloan's Liniment'as turi tą ypatybę, kad greitai palengvina nuo reumatiškų gėlimų.

Ten kur apsistoja kraujo tekėjimas nuo sukepimo, ši gyduolė be trėnimo susigeria iki vietai, kur skausmas, suteikiant reikalingą šilumą ir greitai bei pasekmingai skausmą pralinant. Pastebėtina pagalba nuo išlaikinių skausmų, niksterėjimų, išsukimų, sustingimų, galvos skausmų, mėšlungio, susižeidimų.

Pastarūpinkite bonką tuojau — pigiai atsieina, o daug ką reikiama. Klauskite aptiekoje tikro vardu. Kad reikalai parėjus būtų visi šeimynai. Didelė bonka pigiau atsieina. Kaina 30c., 60c., \$1.20.

ADVOKATAS
George Matulewicz
ATTORNEY-AT-LAW
Room 510
National State Bank Building,
810 Broad Street, Newark, N. J.
Telephone 4256 Market

GARSINKITĖS "TEVYNEJE"

SLA. KNYGOS

MUSU KNYGYNE GALIMA GAUTI VISOKIU KNYGU

- Žemiaus pamintime knygas, kurias vargiai kur nors kitur begalėtumėt gauti. Štai jos:*
- AISOPO PASAKOS.** — Su paveikslais, 360 puslapių. Kaina \$1.25. SLA. nariams 75 centai.
  - AMERIKA.** — Knyga didelio formato, 288 pusl., kaina 75c., SLA. kuopoms, užsisakantioms nemažiau 25 egz., nuleidžiama 40%.
  - APŠVIETA.** — Moksle ir literatūros periodinis leidinys, 1892-3 m. Knyga be apdarų — tikrai 50c.; su apdarais — 75c. SLA. kuopoms, užsisakantioms nemažiau 10 egz., nuleidžiama 40%.
  - APRAUDA IR PAŠALPA.** — 32 pusl., kaina 10c., SLA. nariams 5 centai.
  - DARBININKŲ PADĖJIMAS AMERIKOJE.** — 35 pusl. Kaina 10c., SLA. nariams 5c.
  - DAKTARAS IŠ PRIEVARTOS.** — Naujausia 3-jų veiksmų komedija, 64 pusl., su Molieres biografija. Kaina — 10c., SLA. nariams — 10c.
  - IŠ LIETUVOS HISTORIJOS.** — 68 pusl. Kaina 20c., SLA. nariams 10c.
  - KAIP GYVENA:** Latviai, Suomiai, Angliai. — Rankius naudingų žinių apie gyvenimą mintinųjų tautų. Pust. 65, kaina 20c., SLA. nariams — 10c.
  - KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ.** — I dalis. Pust. 28, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c.
  - KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ.** — II dalis. Pust. 32, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c.
  - KAS IŠ KUR PAREINA.** — Naudingos žinios apie kasdienius žmonių varžėjimus daigtus. Pust. 64, kaina 20c., SLA. nar. 10c.
  - KELIONĖ Į SIDLAVĄ.** — Vaizdelis iš apvaikščiavimo garsios Lietuvoje šventės. Pust. 48, kaina 15c., SLA. nariams 10c.
  - KRAŽIŲ SKERDYNĖ IR jos Pasekmės.** — Paminklas dėl Kražių nuo Amerikos Lietuvių. — Pust. 77, kaina 15c., SLA. nar. 8c.
  - KUN. A. BURBA.** Jo gyvenimas ir darbai. — Mažas paminklas nuo SLA. Pust. 29, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c.
  - LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA.** — Rankius iš 38 pasakų ir 54 gražių eilių, tinkamų deklamuoti viešose vakaruose. — Pust. 180, kaina — 40c., SLA. nariams — 20c.
  - LIETUVIŲ TAUTOS KLAUSIMAS EUROP. KARĖS METU.** — Šioje knygelėje gvildinama karės tikrosios priežastis. Pust. 102, kaina — 35c., SLA. nariams — 18c.
  - NUO DEGTINĖS.** — Komedija dviejose aktuose. — Pust. 19, kaina — 10c., SLA. nariams — 5c.
  - NAMŲ IR YPATOS HYGIENA.** 31 pusl., kaina 10c. Nariams 5c.
  - PADĖJIMAS LIETUVIŲ TAUTOS RUSŲ VIEŠPATIJOJE.** — Knyga didelio formato, rusų kalboje, 128 pusl., kaina — \$1, SLA. nariams — 50c.
  - PASNINKAI LIETUVOJE.** — Pust. 16, kaina — 5 centai, SLA. nariams — 3c.
  - PERSPĖJIMAS APIE ŠVENTĄ TIKĖJIMĄ,** ypačingai apie Jėzuso Kristaus Bažnyčią. — Pust. 69, kaina — 10 centų, SLA. nariams — 5c.
  - RUOŽAI IŠ SLA. SISTORIJOS.** 35 pusl. Kaina 10c. Nariams 5c.
  - ŠVINTANT.** — Historiška apysaka apie Bulgarių atgijimą iš tautiško miego. Pust. 126, kaina 25c., SLA. nariams — 13c.
  - TRACHOMA,** arba sergėkite akis. — Prie šviesos. — Knygelė kalba pati už save. Pust. 100, kaina — 20c., SLA. nar. 10c.
  - "TEVYNĖS" KOMPLETAS** 1909—1910—1911 metų, po \$1.00, SLA. nariams — 50c.
- Reikalaujami knygy, parašykite aiškiai knygos vardą. Pinigus geriausiai siųsti per pašto Money Order, paprastame laiške, uždraudžiant.
- LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA**
7 W. 30TH STREET, NEW YORK, N. Y.

Patinę Gyslos ir Chroniškai Skaudamos Kojos

Išgydoma išlaikiniu gydymo būdu, — mazgojimu ir apraišiojimu. Iš vidaus gyduolės nėra vartojamos. Specialistė gydy- me chroniškų kojų ligų.

Mrs. Anna Whittiker
511 North Main Street
UNION CITY, CONN.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA

vedama kompozitoriaus
MIKO PETRAUSKO
769 Broadway
SO. BOSTON, MASS.
nuo 15 d. rugsėjo reikalauja
DVIEJŲ SIMTŲ MOKINIŲ
abiejų lyčių
Didelis mokinių skaitlius reikalingas tam, kad prirngus daugiau tikrų muzikų, kurie čia, Amerikoje, ar sugrįžę Lietuvoje galėtų pasekmingai dirbti muzikos ir dailės srityse spartesnio pakėlimo MENO dėlei.
Už mokslų mokesčius nebūna keliamas.

ŠALIN SKAUSMAS!

Būdamas sveiku, darbe rasi smagumą, nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų.

Kiekvieno prielaidė yra saugot savo nuo ligų. Turinti šaltį ir nebandant jį vadinant, gali išsivystyti ir pavojinga liga. Menkiausias užstotėlis gali veltas būti labai pavojingą, jeigu tuoj nebūna prižiūretas.

PAIN-EXPELLER

tai užtikrinanti namino gyduole, kuri turi rastiš kiekvieno namo. Išgydomi šalio krūtinejo, skausmu šonoje ir nugaroje, ramūnais ir neuralgija, trūnami skausni visokių skausmų raumenyse ar spartaus Pain-Expeller yra geriausias.

Neapsigauk pikdams pigius vaistus dilesele bankose. Reikalauk geriausiu. Kuomet pirksi Pain-Expeller, persitikišk ar yra IKARA, vaishėnškis ant baltos. VISU KITOKIU NEMIK. 35 centai ir 65 centai už butuką. Gaunamos visose aptiekose ar tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.,
74—80 Washington St.,
New York.

Lietuvis Advokatas

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už kolektivas ir užmušimą prieš Kasyklas, Fabrikus, Geležinkelius, Laivus ir t.t. Skundžiu United States Courtuose ir gerai suprantu punktus provų už kolektivas.
B. S. YANKAUS
154 Nassau St., New York, N. Y.

J. SKRITULSKAS NATARIUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kas nori ant geriausių ir gročiausių laivų. Su šiuo pinigais į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmanau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau devynerias, pavidimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Rusijos valžia. Užlaikau svetainę mitigams ir veselijoms. Iš tolimesnių miestų galima atsifaukti laiškas.
JOHN SKRITULSKAS
26 Broad Street
New Britain Conn.
Telephone 550

AMERIKA

VISAS PELNAS BINA

PRIEGLAUDOS NAMO FONDUI

KNYGOS „AMERIKA“ naudingumas bei svarba yra tame, kad joje patalpa daug indomių ir kiekvienam reikalingų žinoti faktų, nurodymų ir žinių apie Ameriką ir tt.

PLATINDAMI šią knygą padarysite didelę naudą sau, nes gausite dvigubų pinigų vertės, ir padarysite naudą savo Organizacijai, — pagelbėdami inkunyti senai pradėtą PRIEGLAUDOS NAMO steigimo darbą.

KNYGA DIDELĖ, KAINA TIKTAI 75c.
SLA. Kuopoms, užsisakantioms nemažiau 10 egz., nuleidžiama 40 procentais.

FININGUS AR MONEY ORDERIUS SIŪSKITE
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th STREET, NEW YORK CITY.

S.L.A. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJŲ ADRESAI

- PILDOMOJI TARYBA:**
Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.
Sekretorius — A. B. Strimaitis, 307 W. 30th St., New York, N. Y.
Vice-Prez. — Dr. J. T. Baltrušaitienė, 2029—5th Ave., Pittsburgh, Pa.
Izdininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.
Izdo Glob. — T. Astramskas, 307 W. 30th St., New York City.
Izdo Glob. — J. M. Danielius, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Dr. Kvotėjas — Dr. F. Matulaitis, 419 Boylston St., Boston, Mass.
- 1. KONTROLĖS KOMISIJA:**
Pr. Butkus, 307 W. 30th St., New York, N. Y.
J. V. Liutkauskas, Linden N. J.
J. Neviackas, 149 Millbury St., Worcester, Mass.
- 2. APŠVIETOS KOMISIJA:**
Dr. A. Zimontas, 3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.
P. Norkus, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
J. Strimaitis, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
- 3. ĮSTATŲ KOMISIJA:**
F. B. Bradchulis, 105 W. Monroe St., Chicago, Ill.
K. Gugis, 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.
B. K. Balutis, 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.
- 4. FINANSŲ KOMISIJA:**
J. Žemantauskas, 797 Bank St., Waterbury, Conn.
K. C. Yurgelinas, 377 W. Broadway, So. Boston, Mass.
- K. Makarevičius, 262 Wallace St., New Haven, Ct.
5. SVEIKATOS KOMISIJA:
Dr. Ig. Klimas, 2700 E. Ann St., Philadelphia, Pa.
Dr. Ip. Bronušas, University Hospital, Baltimore, Md.
Dr. J. Jonikaitis, New York City Hospital, N. Y.
- 6. PRIEGLAUDOS NAMO KOMISIJA:**
Kl. Jurgelionis, 3133 Emerald Ave., Chicago, Ill.
A. M. Makauskas, Box 695, Forest City, Pa.
K. Gilbaitienė, 1419 N. Main St., Scranton, Pa.
- 7. LABDARYBĖS KOMISIJA:**
J. Ambraziejus, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
St. Bakanas, Bridgeville, Pa.
A. M. Martus, 38 So. Bowers St., Shenadoah, Pa.
KANKINIŲ ŠELP. KOMISIJA:
J. Baltrušaitis, 2029—5th Ave., Pittsburgh, Pa.
M. G. Damijonaitienė, 901 W. 33rd St., Chicago, Ill.
A. Auginas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- TRISIMO KOMISIJA:**
M. Mockapetris, 279 Bolton St., So. Boston, Mass.
J. Sekevičius, 101 Oak St., Lawrence, Mass.
P. W. Birštonas, Shenadoah, Pa.

F. P. Bradchulis
Attorney and Counselor at Law
LIETUVIS ADVOKATAS
105 W. Monroe Str., Chicago, Ill.
Telephone Central 220.
Gyv. 3112 S. Halsted Str., arti 31-05
Telephone Yards 2390.

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counselor-at-Law,
SLA. ADVOKATAS-PATARĖJAS
408-9-10 Coal Exchange Building,
WILKES-BARRE, PA.
Phone Bell 1894

KAZIS KRAUCZUNAS
ADVOKATAS IR NOTARAS
403 LYON BUILDING,
SEATTLE, WASH.

Turiu pilnas tiesas visuose apskr. Pribunu asabiškai vest provas į kitas valstijas ant pakviėmimo. Taipgi duodu patarimus per laiškus.

PITTSTON, PA. NAUJIENA
Gavau knygą naujų sampelių! Geri vilnoniai SIUTAI ar OVERKOTAI po \$25.00 dolarius. Geresni siekia iki \$35.00. Pagal šių dienų brangumą, — tai labai pigu. Patartina naudotis proga — tuojaus. Vėliaus pabrangis. Prie progos ištariu ačiu visiems savo kostumeriams — rėmėjams. Meldžiu ir ant toliaus su manimi nesiškirti.
Pataramausiu koteisingiausiai.
J. S. VASKEVICIUS.
183 N. Main St., PITTSTON, PA.

VISIEMS REIKALINGA KNYGA SVEIKATA

ARBA
Tiesus ir Trumpas Kelias į Sveikatą
Yra tai pirmasis lietuvių kalboje žinynas, parašytas pagal Europos ir Amerikos garsių daktarų ir profesorių veikalus, kaip tai: prof. dr. Palmer, dr. Ezra M. Hunter, dr. M. V. Lee, prof. D. B. Hagar, prof. H. W. Conn ir kitus. Tai vis garsiausi žmonių sveikatos tyrinėtojai ir žmonių geradariai.
*Ar Jus pažistate savo sudėjimą?
Ar norite but sveikas ir stiprus?
Ar norite nusikratyti apgavikus, kurie siulo Jums per apgarstimus vaistus?*
Jei ne, tai nusipirk sau šią knygą **SVEIKATA**, o šioj knygoj atrasi sau visą laimę. Nes kuomet žmogus sveikas, tai laimingas ir stiprus.
Kas nori save pažinti, privalo skaityti **Sveikata**.
Kas nori buti laimingu, tegu skaito **Sveikata**.
Kas nori pamesti girtuokliavus, tegu skaito **Sveikata**.
Kas nori, kad jo vaikai butų sveiki, tegu skaito **Sveikata**.
Kas nori ilgai buti jaunas, tegu skaito **Sveikata**.
Šita taip naudinga knyga privalo rasti kiekvieno lietuvių stuboje.
SVEIKATA nematytas lietuvių kalboje brangus veikalas, turi 339 puslapius, su keliais šimtais ivairiu paveiksleliu apie žmogaus kuno sudėjimą ir kitokių. Spauda aiški, drutais audimo aparais. Kaina su prisiumtimu tikrai \$2.00.
Užsirašant minėta **SVEIKATA** kaip ir kitokias knygas, adresuokite:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30TH STREET, NEW YORK, N. Y.

Naujiena SLA ženkleliai Solferinis Deimantas

YRA tai grynai originališką rankų darbas. Padirbti iš akmeninės anglies. Tokių pakabėlių-papuošalų prie laikrodėlių niekur kitur pirkti negausit. Vienoj pusėje yra SLA. ženklelis, kitoje — anglių solferio deimantas. Labai gražiai išrodo. Pakabėliai yra dviejopi — didesni ir mažesni.
Mažesni kaštuoja \$2.50, didesni — \$3.00.
SLA. nariai, norėdami išgyti šiuos naujausio išdirbimo pakabėlius — laukreipiasi prie SLA. izdininko. Siųsdami užsakymus, kartu pasiųskit ir pinigų.

Adresuokit
T. Paukštis
13 Mill Street,
Pittston, Pa.

GELBEKITE NUKENTĖJUSIA LIETUVA

Kiekvienos šalies gyventojai priverstinai moka mokesčius savo šalies palaikymui ir jos reikalų aprupinimui.
Kiekvienas lietuvis privalo mokėti mokesčius Nukentėjusiai dėl karės Lietuvai, jai laisvės išgavimui ir jos žmonių aprupinimui.
Reikalaukite paaiškinimų ir siųskite pinigus šiuo adresu:
Lithuanian Central War Relief Committee, Inc.
320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

VIETINES ŽINIOS

Neapsigaukite, parduodami savo Liberty Bonds.

Dvidešimtis du New Yorko laikraščiai, atstovaujantie penkioliką svetimų kalbų šioje šalyje, atsisakė talpinti tokius apgarsinimus tų biznierių, kurie perka Liberty Bonds pigiau, negu jų dabartinė tikroji vertė. Skatinama, kad laikraščiai paduotų savo skaitytojams tikras žinias apie Liberty Bonds kainas, taip kad tie žmonės, kuriuos aplinkybės priverčia parduoti jų Liberty Bonds, galėtų gauti už juos augščiausių užmokesčių.

Taupymai pasididino.

Neatsižūrint į karę ir infliencos epidemiją, New Yorko pašto kasose perėtais metais taupymo depozitai labai pasididino. Pašto viršininkas Patten paskelbė, kad perėtais metais indėta į Pašto taupomąsias kasas 6.253.209 dolariai daugiau, negu užpernai, taip kad gruodžio 31 d., 1918 m., tose kasose buvo padėta 36.138.861 dolarių. Toks taupymų padidėjimas įdomus dar ir tuomi, kad mieste buvo varoma smarkiausia agitacija už pirkimą Laisvės Bondų ir Karės Taupymo Markių (War Savings Stamps). Tų markių pačtas čia pardavė už 14.772.882 dolarius.

Naujos Taupymo Markės.

Dienoje Benjaminio Franklino gimimo, sausio 17 d. š. m. valdžia išleido už du bilionu dolarių naujų Taupymo Markių. Tos Markės yra mėlynos spalvos su Franklino paveikslu. Ant kiekvienos markės yra pažymėta, kiek ji kaštuoja kiekvieną mėnesį, pav. sausio mėn. markė kaštavo \$4.12, vasario — \$4.13 ir tt., kas mėnuo po 1 centą daugiau, taip, kad gruodžio mėnesį š. m. kiekviena markė kaštavo \$4.23. Valdžia apsiima išmokėti už kiekvieną markę po \$5 pradėdant nuo sausio 1 d., 1924 m. Tas reiškia, kad markės atneša 4 nuosimti dedamą kas kvartalą.

Likviduoja Savo Reikalą.

Brooklyn, N. Y. — Žinomas vietos veikėjas ir dirbtuvninkas p. M. W. Bučinskas per daugelį metų laikė „kriaučių šapą," kurioje daugiausiai Lietuviai dirbo, likviduoja savo „biznį". Bučinskas ketina kiek pasilsėti ir imties ko kito, artimesnio prie Lietuviškų reikalų. — P-as Bučinskas yra gerai žinomas vietoje ir kituose Amerikos miestuose, kaipo veiklus ir geros širdies žmogus; be jo dalyvavimo, be jo prisidėjimo neatsibuna nei vienas svarbesnis Lietuvių reikalas. Dabar jisai yra išdininku Centralio Komiteto, Lietuvos Atstatymo

Bendrovės, Resorein Manufacturing Company ir Vilniaus Universiteto Draugų Asociacijos. Tikimos, kad p. Bučinskas bus arti naujai organizuojamojo New Yorke Liet. Banko.

Išvažiavo Europon.

7 d. kovo, š. m., išvažiavo Europon gg. adv. J. S. Lopatto ir R. Karuža.

Apie g. Lopatto kelionę minima yra kitoje vietoje; jo misija yra grynai politinio pobūdžio, nes jį siunčia Tautinė Taryba, Liet. Nepriė. Fondo lėšomis, atstovauti Amerikos Lietuvius Tautos Konferencijoje. Tai pirmas Amerikos Lietuv. Išskolijus tiesiog Paryžium su tokiais įgaliojimais. Gerb. R. Karužos kelionė yra sąryšyje su Lietuvos Atstatymo Bendrove, — kad Europoje jau užmegsti ryšius busimiems darbam, kokius Amerikos Lietuviai turės atlikti per savo finansų įstaigą Lietuvos Atstatymo Bendrovę.

SLA. SEKRETORIUS IŠVAŽIAVO.

SLA. Centro Sekretorius p. A. B. Strimaitis 10 d. kovo, 1919 m., išvaliavo į Chicago, Ill., kur ketina užtrukti keletą dienų. Jo kelionės tikslas — pasimatyti su SLA. Įstatų Komisija ir dalyvauti II-jo SLA. Apiešrio Suvažiavime.

SVEIKATOS SKYRIUS

Dr. Wellsman. KEPENŲ NESMAGUMAI. Kiekviena kepenų arba tulžies sistemos betvarkė, tai daugiau nieko, kaip tik tikras kepenų susikimimas; ypatybės stovis, apie kurį dabar kalbėsime, yra chroniška negalė, paprasčiausiai atsirandanti nuo nutirpimo arba sukumpimo kraujo tuose taip svarbiuose organuose. Kartais tulžis yra negandina savo daugume arba pradeda gaudinti, o kartais ir tirda arba blogumai užviešpatuoja vienu kartu. Nektary ligos priežastimi yra kanalo užsikimšimas, kuriomui tulžis iš kepenų į žarnas savo kelionę atlieka. Toks užsikimšimas esti labai tamsus, daugiausia pacina nuo sutirštė-

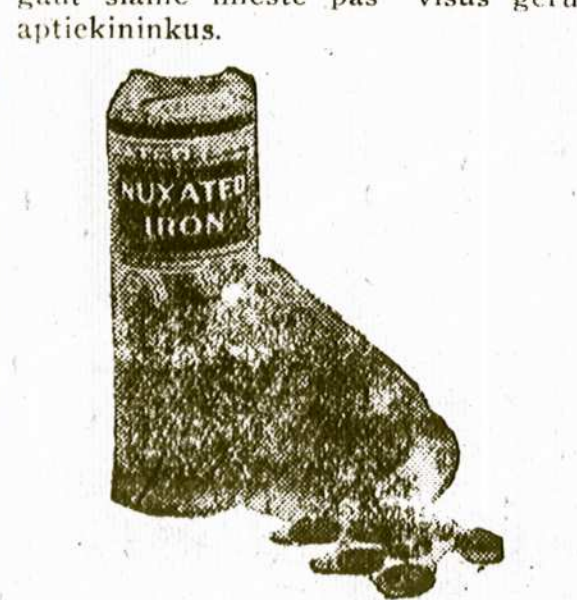
VISUOMENĖ TURI REIKALAUTI ORIGINALĖS NUKSUOTOS GELEZIES

Daktarai persergsti nuo pavojaus vartojant netikrus išdirbinius. Sako, kad paprasčiausiai metalinės geležies vaistai negal suteikti tokios SVEIKOS, PAJIEGOS IR IŠTVERMĖS, kokią suteikia organiškoji geležis — Nuksuota Geležis.

Pastebėtinis pasekmės, kokias suteikia Nuksuota Geležis ir jos labai platus vartojimas (apskaičiuojama, kad ją vartoja suvirš trijų milijonų žmonių per metus), paskatino nekurioms išdirbėjus pasiūlyti visuomenei netikrus išdirbinius, todėl žemiau paminėtieji daktarai sako, kad sveikatos užtiurtojai ir gydytojai privalo visur persergėti publika, idant nevarotų netikrų vaistų vietoje Nuksuotos Geležies, nes tie netikrieji vaistai yra padirbti iš organiškos geležies, bet iš paprastosiomis metalinės geležies, kuri gali padaryti daugiau blogo, negu gero. Visi tie, kurie nor padidinti savo spēkas ir padauginti kraują, privalo reikalauti, kad jų daktarai užrašytų jiems vien tik organiškoji geležis — Nuksuota Geležis — ir reikalauti tokios aptiekos, taip kad nebūtų jokios abejonės link vaistų tikrumo. Bet jei kas nenori gauti su savim šioji išbandymą: Ištėmykite, kaip ilgai galite dirbt, ar kaip toli nueiti iki palstant. Pasikui per dvi savaitis imkite kasdien po tris kartus po valgio po dvi penkių granų plyteli Nuksuotos Geležies. Po to laiko vėl išbandykite savo spēkas ir tēmykite ant kiek sustiprėjo. Išdirbėjų Pastaba. Šios informacijos viešai apskelbiamas sumanė Dr. James Francis Sullivan, buvęs gy-

dytojas Bellevue Hospital (Pašaliniam Skyruije) New Yorke ir Westchester County Hospital; Dr. Ferdinand King, New Yorke gydytojas ir autorius, o taipgi daugelis kitų, taip kad visuomenė gerai žinotų apie šį dalyką ir apsaugotų nuo vartojimo metališkos geležies vaistų dar ir tuomi, kad lengvai pereina į kumą, negadina ir nejudina dantų ir nekankina skilvini. Išdirbėjai gvarantuoją, kad ji suteiks geras pasekmes ir užganėdins pirkėją, o jei ne — tai gražins pinigų atgal. Ją galima gauti šiame mieste pas visus gerus aptiekininkus.

RACIUNO PAVEIKSLAI
Bus Rodomi:
Nedėlios vakare, 16 d. kovo, Concordia Salėje, Wilkes-Barre, Pa.

PASIRUPINK CEVE- RYKUS NEŠIOTI DAUG ILGIAU

Dešimtis mėnesių tam atgal, kel- džiū pardavėjas p-nas W. H. Kel- ley iš Omaha davė pakalti Neolin puspadžius. P-nas Kelley su tais ceverykais labai daug vaikščio- jo. Jis sako: „Jie da taip geri, kad ir kitus io mėnesių galima bus nešioti.“

Gerensės ceverykų krautuvės vi- suomet užlaiko įvairiausių skonių su Neolin padais ceverykų vyrams, moterims ir vaikams. Jie neka- tuoja daugiau už tokius ceverykus, kurių padai daug greičiau nuplyšta. Pataisydami senų ceverykų Neolin puspadžius galima gauti visur. At- simink — Neolin padai pagaminti taip kad turėtų pado vertę. Jie yra labai smagūs, nepermirkstanti ir ilgai nelystanti. Tuos padus pagamina Goodyear Tire & Rubber Bendrovė iš Akron, Ohio, jie taip pat išdirbinėja ir kojasgarinius gvarantuojamus daug ilgesnį išlai- kymą negu visoki kiti užkulniai.

Neolin Soles

PAJIESKOJIMAI
Pajieskui Antonio Raolo ir Zo- fijos Raolaitės. Pacina iš Kauno gu- beramo, Šaulių miestelio. Mano adresas: Liudvikas Gricius.

VISADA SVEIKI ŽMONES

tvirtina, kad sveikata žmogui yra brangesnė už viso pasaulio turtus. Labai tankiai sergan- tieji sako, kad atiduotų visus milijonus bile tik atgautų sveika- tą. Bet nereikia tam milijonų; užtenka vienos dėžutės

PARTOLA

Gydytojas pavydale seldainių. Jeigu jusų viduriai blogai maista virškina, jeigu kenčiate galvos skaudėjimą, neturite apriepto prie valgio, turite užkie- tėjimą, skilvio, negalite ramiai miegoti, esate mažakraujai, tu- rite pagadintus nervus. — Jus nuo tų visų nemalonumų išgel- bės Partola.

PARTOLA yra geriausias draugas vyrų, moterų ir vaikų. Kiekvieno lietuviu šeimynoje privalo rasti PARTOLA.

PARTOLA rekomenduojasi ir patsiduoda didelėse dėžutėse, kurios kainuoja tik po 1 dol., 6 dėžutės už 5 dol. (25)

VELTUI

Graži ir naudinga dovanėlė kožnam prisintusiam užsakyką ir pinigų sykiu su tuo pagarsinimu. Laiškus ir užsakykus adresuokite:

APTEKA PARTOSA
160 Second Avenue,
Dep. L. 6, New York, N. Y.

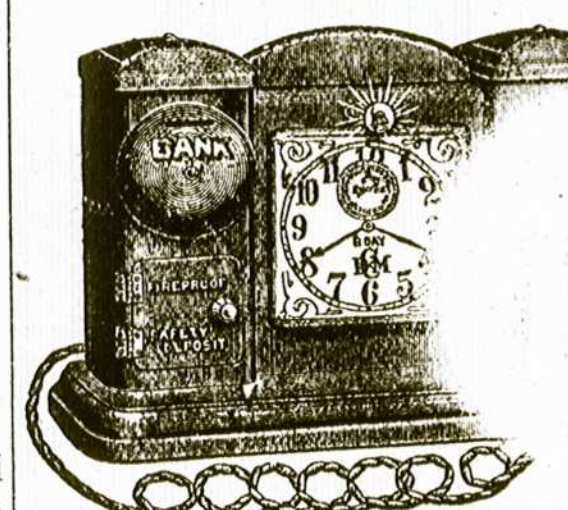
NEPAPRASTOS DOVANOS

Visai Trumpam Laikui Šio Laikraščio Skaitytojams. Kiekvienas, kuris užsisakys už vieną dolarių dėžutę Garifax, tai užteks vienoms metams. Garifax yra pavaldus kėndės vaistas, kuris palivuos vidu- riu ir išvalys kraują. Išsikirk šį paskelbimą ir su savo teisin- gu adresu prisiųsk mums: FRANK GARPINKEL Mfg Chemist, Dep. Tėv. 141 AVENUE A NEW YORK, N. Y.

SAUGOKIS ŽINGSNYJE!

Plačiai žinoma ir aiškiai suprantama frazė, vienok pertankiai ignoruojama, o niksterėjimas tai beveik kasdieninis atsitikimas y- patingai šiame mėnesyje. Vartojimu bile kokių nieko negelbstančių vaistų skau- mą tik pailgini. Privalai vartoti vien tik Trinerio Li- nimentą! Šis vaistas su- teiks greitą ir tikrą paleng-

DOVANA VISIEMS DY

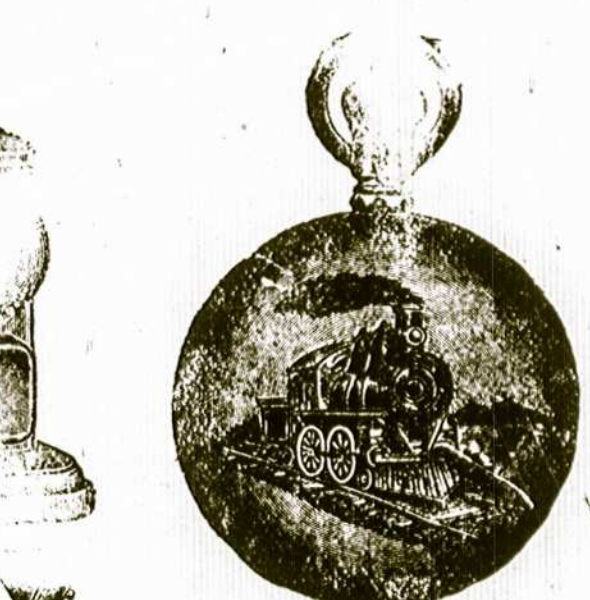
Tai kas nors nepaprasto. Nustebinantis laikrodis, naujo išradin- j, apie kurį dar nesigirdė. Likrodis yra naujaujis išradimų. Apie jo praktingumą kalba žemiau paduotas aprašymas: 1—Rodo valandas ir minutes kaip ir paprastas laikrodis; 2—užsuktis reikia tik sykį 1-8 dienas; gali išlaikyti per visą tavo gyvenimą; 3—užsuktis reikia ant 25 me- tų; 4—laiką laiko gerai ir nesuvėlina nei minutes; 5—gvarantas ant 25 me- tų; 6—sveria io svarų; 7—turi skambutį, kuris taip smarkiai skamba, kad ir kiekiausiai negarantį priekia iš miego; 8—Nakties tamsoj nereikia ir žiebi žapalko, idant pamatyt kokia valanda, tik paspausk guzikaitį ir visas laikrodis apsviečia elektrikos šviesa; 9—gali kartu šviesti ir skambu- ti; gali buti kaipo kaubarinis ir ofisinis varpelis dėl pašaukimo reik- šiamos svaros; 10—turi egzaminuojamą lempuotę dėl ištrymo akies, buranos, ausies, gerklės, nosies ir dantų; 11—turi elektrikos bateriją gydy- tuvi nerūškų ligų; 12—turi savyje nesudėganąją banking spintelę dviems nerūškymams, vienas pinigams, antas brangakmeniui sudėti. Bankas Bankas aprūpinas slaptinomis durėmis, kurias gali atidaryti tik žinan- ti paslaptį ypat. Kombinacijos numeris užstato. Su kišku laikrodžiū pasimėnime pilnas informacijos. Dabar pamislyk, kiek naudos ir para- kinimo gali turėti iš tokio laikrodžio. Nedaro skirtumo, kokį laikrodį pirku- tu, visgi geresnio už šitą negausi. Šitoks laikrodis privalo rasti kas- noj stulbio, nes jis yra netik reikalingu, bet ir pagrazinančiu namus daik- tu. Nerasi žmogaus kam šitas laikrodis nepatiktų. Baterija tame laik- rodyje gali užtekti ant kelių metų, o paskui labai lengvai indėti naują. Tas laikrodis vertas \$200 mažiau, bet mes-gi dėl jų daugybės per trumpą laiką pardavinėjime tik po \$ 0.55. Laikrodis yra toks, kaip ap- rasytas. Jei jus nepatiktų, grąžiname pinigus. DYKAI, VISIŠKAI DYKAI išsiųsime šitą geležinį ir gražų laikrodėlį priedo, kas užsisakys šis bus aprašyta naujo išdirbimo laikrodį. Laikrodėlis yra labai geras dirbantiems žmonėms, nes stipriais luktaiis ir tvirtais viduriai, laiko lai- ką teisingai. Parduodamas po \$4.00 ir daugiau, i mes duosime jums DYKAI tik per trumpą laiką, jei užsisakysit tuojaus naujo išradimo laik- rodi. Tai gi norite pirkti sau ar kau nors dovana, tai prisiųskit mums rank-pinginių tik 50c., o mes tuoj išsiųsime laikrodį su laikrodėliu. Liku- sias užmokesit gavę daigtus. Norėdami pasinadoti proga, rašykite tuoj. PRACTICAL SALES COMPANY, DEPT. 46 CHICAGO, ILL.

REIKALAUJAME VYRU IR MOTERU

Suapžindinimui mūsų su miestu. Lengvas, čystas, sveikas užsie- nimas, didelis pelnas. Mes turime geriausias gyduoles ant pardavimo, dešimti įvairių gyduolių. Lai atsiaukia tie vyrai ir moters, kurie nori uždirbti mažiaušiai po \$150.00 per mėnesį. Rašykite pas Laxcarin išdirbėjų kompaniją.

Adresas: LAXCARIN PRODUCTS CO., Box 936 Dep. A. A. ... PITTSBURGH, PA.

vinimą, taipgi geras nuo re- umatizmo, neuralgijos, kau- lų gėlimo, pabrinkimo ir tt. Gausi pas savo aptiekorių už tokią pat kainą, kaip ir pirmiau. Trinerio Ameri- koniškas Kartaus Vyno E- liksyvas, tai šaunus vaistas nuo užkietėjimo, nevirški- nimo, svaigulio ir kitokių nuo vidurių paeinančių blo- gumų; taipgi Trinerio An- gelica Bitter Tonic'as, kur- ris kuopuikiausiai sustip- rina gyvumą; jų kaina tru- pučiuką tapo padidinta, bet mūsų kostumeriai supras iš darbo brangumą ir didelių mokesčių uždėjimą. Mes tų dviejų vaistų gerumą ap- saugosim. Pirk pas savo aptiekorių tiktai Trinerio vaistus! Joseph Triner Company, 1333—1334 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

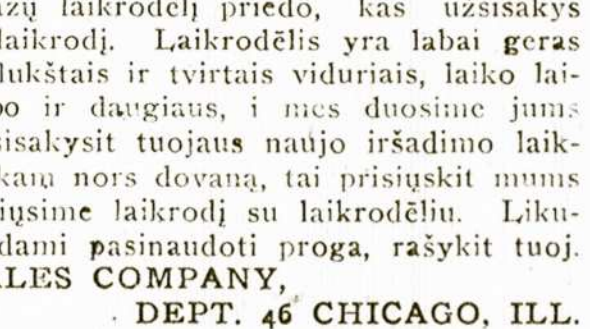

yra vaistas, kuris pastoviai visokius vidurių nesmagumus palivuoja, pri- gelbsti sumalti ir asimiliuoti jųų maista, priduodamas gerv, tyra krau- ja, naikina rugšties pervirši, kuris y- ra priežastimū gazu, atsiirauimo, nevirškinimo, užkietėjimo, nervišku- mo ir tt. Palivuos nuo užkietėji- mo, priduos liuosumo veimė ner- vams, ir atsakančią kraujo cirkulja- ciją. Neturi savyje nei alkoholio nei kitokių bėdingų dalių. Veiklios pasekmės net ir tokiam atsitikime, kuomet visi kiti vaistai nepagelbėjo. Viena dėžutė pertik- rins tave apie jų vertę.

Pardavoja LAXCARIN PRODUCTS CO., Kaina Vienas Dolaris Skyrus L—1. Pittsburgh, Pa.

LIETUVISKA AUTOMOBILIU

Mokykla ir Dirbtuve L. TYCHNEVICIA IR KOMP.

Mokiname pilną mechani mą, kas yra reikalinga žinoti prie automobi- lių. Po priežiura instruktoriu išar- dyti ir sustatyti, taipgi važinėti ir tt. Tikrai lietuviškas kursas ir angliš- kas kursas. Mokiname dienomis ir vakarais. Platesniū informacijų kreipkitės ypatsiškai pas profesorių

L. TYHNEVICIŲ IR KOMP. 231 W. 50th Street, NEW YORK CITY, N. Y. Telephone Circle 1754

Kosulys

yra simptomu draugaujančių su persišaldymu, gripu, užkimimu, gerklės uždegimu, influenza ir spazmatiško krupui. Jis yra labai kankinančių ir skausmingu. Dėl atsakančio gydymos visų, pir- miausia pasistengk kosulio užpuolimus palengvinti, tokiu būdu sumažės skausmai.

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severos Balsamas Plaučiams) širdingai patariamas kėsulio gy- dydami viršimintose negalėse. Jis suramina suerzintas plėves, prašalina skausmus, palengvina kvėpavimą, sumažina užpuolimo spēką ir prašina kosulį. Labai priimnus vartojimui. Kaip vai- kai, taip ir suaugę nariai vartoja. Kaina 25 ir 50c.

Severos Naminiai Vaistai patsiduoda kiekvientje aptiekoje. Reikalaukite vien tik Severos vaistų. Jėga Jusų aptiekorius neturėtų, išsiųsidsinkite tiesiai iš mūsų, pasiųsdami pinigų.

W. S. SEVERA CO., CEDAR RAPID, IOWA.

LAXCARIN

NUO RUGŠTIES VIDURIUSE

LAXCARIN

NUO NERVISKUMO

LAXCARIN

NUO UŽKIETĖJIMO

LAXCARIN

NUO DREBĖJIMO ŠIRDIES

LAXCARIN

NUO APKVAITIMO

LAXCARIN

NUO RIEMENS

LAXCARIN

SUSTABDO VIDURIŲ NESMAGUMUS

LAXCARIN

NUO ATSIIRAUJĖJIMO PO VALGIŲ

LAXCARIN

NUO SKAUDEJIMO GALVOS

LAXCARIN

NUO SKILVIO NESMAGUMŲ

LAXCARIN

yra vaistas, kuris pastoviai visokius vidurių nesmagumus palivuoja, pri- gelbsti sumalti ir asimiliuoti jųų maista, priduodamas gerv, tyra krau- ja, naikina rugšties pervirši, kuris y- ra priežastimū gazu, atsiirauimo, nevirškinimo, užkietėjimo, nervišku- mo ir tt. Palivuos nuo užkietėji- mo, priduos liuosumo veimė ner- vams, ir atsakančią kraujo cirkulja- ciją. Neturi savyje nei alkoholio nei kitokių bėdingų dalių. Veiklios pasekmės net ir tokiam atsitikime, kuomet visi kiti vaistai nepagelbėjo. Viena dėžutė pertik- rins tave apie jų vertę.

LIETUVISKA AUTOMOBILIU

Mokykla ir Dirbtuve L. TYCHNEVICIA IR KOMP.

Mokiname pilną mechani mą, kas yra reikalinga žinoti prie automobi- lių. Po priežiura instruktoriu išar- dyti ir sustatyti, taipgi važinėti ir tt. Tikrai lietuviškas kursas ir angliš- kas kursas. Mokiname dienomis ir vakarais. Platesniū informacijų kreipkitės ypatsiškai pas profesorių

L. TYHNEVICIŲ IR KOMP. 231 W. 50th Street, NEW YORK CITY, N. Y. Telephone Circle 1754

"Lietuviškas Išradėjas"

Situo vardu išleidome naują knygutę del išradė- jų, talpinanti 20 paveikslų ir ilustracijų, visokių išra- dėjų ir išradimų, su apra- šymais ir paveikslais mies- tu, New Yorke ir Washing- tone.

Tą brangią knygutę, mes išsiunčiame kiekvienam ant pareikalavimo.

Dykai!

Jeigu jus norite žinoti kiek turto žmonės prasigy- veno ir kiek dar galima prisigyventi su pagalba nadingų išradimų, tai ra- šykite tuojaus, reikalauda- mi tes naudingos knygu- tės. Kąjso žinovat (ele- pterai) pateatų. — bande- me išradimus DYKAI. Ra- šykite: American European Patent Offices, Inc. 256 Broadway (T. E.) New York N